ALTINCI SENE — N° 2026

CUMARTESİ 28 KANUNUEVVEL

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf : İstanbul Cumhuriyet-Posta kutusu : N° 246
Telefon : Başmuharrir: 2366, Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET	Türkiye için	Hari
Seneliği	1400 Kr.	270
6 aylığı	750 Kr.	145
3 aylığı	400 Kr.	80

Nüshası her yerd
5 KURUŞTUR

Kazazede 27 Kişiden El'an Bir Haber Alınamac

Denize dökülen servet

«Servet» in en kestirme ifade ile tarifi «kıymetsiz eşyaya kıymet vermek» tir. Bir iki okka toprağı bir torbaya koyup ta bunu satmak isteseniz kimse beş para vermez. Fakat sınaatın müdahalesi ile bu bir kaç okka toprak bir saksıya ve testiye tahvil edilince kıymet peyda eder. Fakat ne tuhaftır ki senelerdenberi kulaklarımızı tırmalıyan İstanbul'un süprüntülerini faideli bir şekle sokmak efsanesi hâlâ bir hayal olmaktan kurtulamamış ve hâlâ belediyemiz bu serveti üste para vererek denize döktürmekte bulunmuştur.

Şehremanetinin şu süprüntü işini şehrin menafiine göre halledivermesi uzun boylu endişelerden kurtarılmış kat'i bir karara, kuvvetli bir hamleye bağlıdır. Fakat her nedense böyle bir şey yapılamıyor, esbak Şehremini Haydar Beye gelinciye kadar koca İstanbul şehri bir çok hanimansuz yangınlar geçirdiği ve şehrin bir çok aksamı yanmak, kül kömür olmak tehlikesine maruz bulunduğu halde itfaiye teşkilâtı bir türlü ıslah edilememişti. Haydar Bey, dediğimiz gibi kuvvetli bir hamle ile senelerdenberi halledilemiyen şu muammayı kolayca halletti. Ve hâlâ şimdiki itfaiye teşkilâtını iş başında gören İstanbul'lular Haydar Bey namını hürmetle anıyorlar.

Bir işin böyle süprüntü işinde olduğu gibi nafi ve müfit tarzda bir neticeye bağlanmaması o işin tarzı hallini ve hangi yolda yürünürse nereye varılabileceğini bilememekten ileri geldiği şüphesizdir. Emanete şimdiye kadar bir çok teklifler vaki olduğunu tahattur ediyoruz. Diyelim ki bu teklifler belediyenin işine uygun gelmemiştir. Âlâ, bunu kabul etmekle beraber belediyenin bir servet yığını olan süprüntülere ne için bizzat bir kıymet veremediğini sorabilir miyiz? Asıl garip olanı paraya ve mühim bir varidata kalbi mümkün bulunan bu yığınların bilâkis para verilerek adamlar, mavnalar, istimpotlar tutularak denize döktürülmesi keyfiyetidir. İşte size hiç te aklımızın ermediği bir mes'ele.

Süprüntülerin Avrupa'da, Amerika'da nasıl imha edilmekte ve faideli bir hale getirilmekte olduğunun muhtelif eşkâli hakkında malûmat alarak bunların içinde kesemize ve daha sonra şehrimizin hususiyetine göre işimize yarıyacak olanını beğenmemiz ve öylece işe başlamamız acaba hiç görülmemiş bir şeyi keşf ve ihtira eylemek kadar zor bir şey midir?

Süprüntülerin denize döktürülmesi mühim bir servetin işe yaramadan çürütülmesi gibi bir zararı müeddi olduğu gibi şehrin limanını ve sahillerinden bir çoğunu da telvis etmektedir. Öyle diyebiliriz ki sırf bu yüzden İstanbul limanını dünyanın en pis bir limanı haline getirmekteyiz. Bunun yegâne mes'ulü de şüphesiz ki belediyedir. Medenî memleketlerin limanlarında denize bir limon kabuğu bile atılması bir cürüm gibi telâkki olunurken belediyenin süprüntü dağlarını kendi elile denize dökmesi affolunur bir hata mıdır?

Şehremaneti artık eski zamandan kalma bu fena tarzın yerine medenî hayata, medenî memlekete uyacak bir tarzın ikamesine çalışmalıdır. Bu tarzın ne olacağını anlamak için erkânı Emanetten bir zatın tetkik seyahatine çıkarılarak Avrupa'da gezdirilmesine de asla lüzum yoktur. Sefaretlerimize, Şehbenderlerimize yazılsa da kataloğlar istenilse Avrupa'da süprüntüler için neler yapıldığı, ne kolay, basit usuller bulunduğu görülecektir. Bunun bir çeşidini biz söyliyelim. Avrupa'nın bazı yerlerinde süprüntü yakmak için seyyar fırınlar vardır. Belki bunlar, belki bunların başka türlüleri bizim işimize yarıyacaktır. Hatta tesisatı birdenbire yapmıya da lüzum yoktur. Şehrin en mütekâsif bir cihetinde işe başlıyarak bu yüzden hasıl olacak kârı gene bu işin itmamına tahsis etmek kâfidir. Nihayet bir kaç sene sonra süprüntü her tarafta yakılacak ve Emanete her sene büyük bir kâr kalacaktır. İstanbul'da bulunan sebze bostanları, bir çok bahçeler şimdi hayvanat azaldığı için ihtiyaca kâfi miktarda gübre bulamıyorlar. Gübresiz zer'iyatın müstahsiller için de müstehlikler için de iyi neticeler vermediği meydandadır. Gübreli bir dönüm topraktan evvelce meselâ bin okka yaş sebze alınırken ayni sahada ayni emek, ayni yevmiye sarfedildiği halde şimdi bunun yarısı alınıyor.

Emanet bu mes'eleyi artık halletmek, serveti denize dökmek için şehrin bütçesinden para sarfetmek gibi gülünç bir tanzi'atçılıktan vaz geçmelidir.

* *

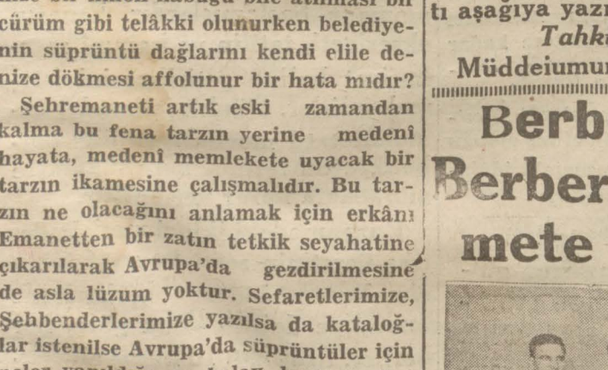

Marmara'daki facia tahkikatı

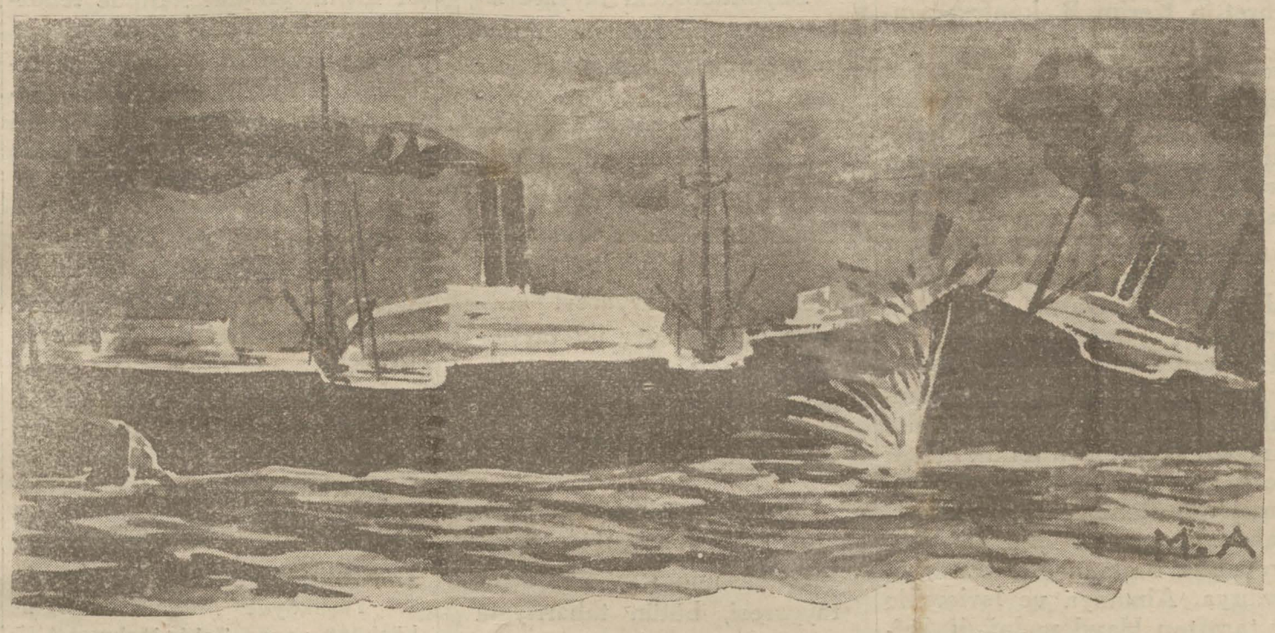

Facia gece yarısı olmuş, Yunan vapuru Bulgar vapurunun üzerine bindirmiştir. İkiye bölünen Bulgar vapurundan 20 dakika içinde eser kalmamıştır!..

Facia nasıl oldu?

27 kişinin boğulduğu muhakkak addediliyor

Dün suvarilerle mürettebatın isticvablarına devam edildi

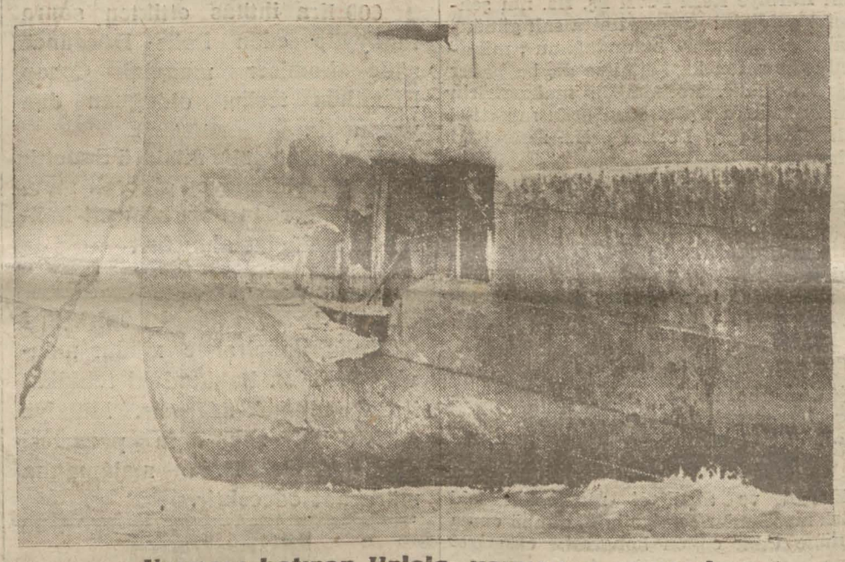

Varnayı batıran Hrisis vapurunun yarası

Çarşamba gecesi saat bire doğru Marmara'da Silivri önünde Çanakkale boğazına 40 mil mesafede Varna vapuru ile Hrisis vapurunun müsademe ederek Varna vapurunun battığını ve içindeki mürettebatın akibetlerinin meçhul olduğunu dünkü nüshamızda yazmıştık.

Bu hususta yaptığımız tahkikatı aşağıya yazıyoruz:

Tahkikat heyeti

Müddeiumumî muavini Bürman reis muavini Naniz, fen şubesi müdürü Hayri Beylerden mürekkep olan tahkikat heyeti dün sabahtan akşam geç vakte kadar tahkikatla meşgul olmuşlardır. Dün Yunan vapuru Hrisis'in kaptanı ve Bulgar vapuru Varna'nın üçüncü süvarisi uzun müddet isticvap edilmişlerdir. Her iki kaptan da hadiseyi anlatmışlar ve kazanın amili olan kusur ve kabahatleri biribirine bırakılan kongresi, dün akşam saat 17 buçukta Beyoğlu C. H. F. kaza merkezinde in'ikat etmiştir. Cemiyetin senelik hesabatı heyeti umumiyeye arzedildikten sonra ruznamedeki mevadın müzakeresine geçilmiştir.

[Mabadi Sa 4 Sü 4-5 te]

Berberler kongresi toplandı

Berberler hafta tatiti için hükûmete müracaata arar verdiler

Dün kongrede bulunan berberler

İstanbul perukâr esnafı cemiyetinin geçen defa ekseriyet hasıl olamadığı için dünkü cuma gününe bırakılan kongresi, dün akşam saat 17 buçukta Beyoğlu C. H. F. kaza merkezinde in'ikat etmiştir. Cemiyetin senelik hesabatı heyeti umumiyeye arzedildikten sonra ruznamedeki mevadın müzakeresine geçilmiştir.

Bu maddelerden biri, hafta tatili hakkındaki kanundaki mecburiyetin berberlere de teşmiline aittir.

Filhakika hafta tatili kanunun-

[Mabadi Sa 2 Sü 6 da]

Münakaşa

İzmir tayyare cemiyetindeki bey'iye hadisesi

Fuat B. Haydar Rüştü Beye cevap veriyor

İzmir Tayyare Cemiyetindeki 28 bin liralık bey'iye meselesinden dolayı Tayyare Cemiyeti Reisi Fuat Beyle Anadolu gazetesi sahibi Haydar Rüştü Bey arasında bir münakaşa çıkmıştır.

Fuat Bey Haydar Rüştü Tayyare Cemiyeti Reisi Fuat B.

Beyin intişar eden cevabı üzerine dün gazetemize bir mektup göndermiş ve bu hususta demiştir ki:

«Anadolu gazetesi sahibi Haydar Rüştü Beyin 25 kânunuevvel tarihli gazetesinde intişar eden müdafaasını okudum. Haydar Rüştü B. beyannamemizi teessüfle karşılıyarak gene iddialarında ısrar ediyor ve neşriyata devam edeceklerini söyliyorlar. Tayyare Cemiyetini idare ve temsil edenler işlerinden, hareketlerinden daima emindirler. Ve bu emniyetin verdiği kuvvetledir ki devam edecek tenkidatı da sükûnet ve memnuniyetle karşılıyacaklardır. Beyannamemizde mevzu bahs paranın mevzuatımız dairesinde verilmiş olduğunu zikretmiştik. Gene mevzuata istinaden Tayyare Cemiyetinin tealisi uğrunda neşriyatta bulunduğunu söyliyen Haydar Rüştü Beyin gazetesine de bu emeği mukabilinde bey'iyeden para verilmiştir, yani Haydar Rüştü B. de bey'iyeden istifade eden zevat arasında bulunmaktadır. Ve biz bu parayı meşru bir hak tanıyoruz. Haydar Rüştü Beyin de Cemiyete diğer suretle hizmeti sebkedenlerin emeklerine mukabil aldıkları parayı meşru görmesini, ve o yolda müdafaasını bekliyorduk. Bu vesile ile İzmir'de dedikoduların menbaında olduğu halde hakikatin inkişafını

[Mabadi Sa 2 Sü 5 te]

— Kızına cihaz olarak ne veriyorsun?.

— Şişli ve Nişantaşı'nı!..

— Bu da ne demek?..

— Anlamadın mı a canım? Ben yalnız İstanbul tarafında dileni yorum. Şişli ve Nişantaşını da damadıma bırakacağım!

Para sui istimali

Yakılan paralar hakkında A zade Hasan Tahsin B. in izah

Esbak maliye müsteşarı teferrüata noktaları hatırlıyamadığını soyliyo

Düyunu umumiyedeki para sui istimaline ait tahkikatın mühim bir safhaya dahil olduğunu, yakılan paraların numaralarının zaptedilmemiş bulunduğunu ve o zamanki mülga Maliye Nezareti muamelâtı naktiye M. Nazım B. in kendisi numaraların zaptedilmesi fikrinde olmakla beraber o vakitki Maliye Müsteşarı Ayni zade Hasan Tahsin B. in buna lüzum görmediğini söylediğini yazmıştık.

Bu husu ta Ayni zade Hasan Tahsin B. den de sorulacaktır.

Dün biz, Tahsin B. den keyfiyeti istifsar ettik ve şu cevabı aldık:

«— Fersude evraklar, Maliyeden de bir memurun dahil olduğu bir heyet huzurunda Düyunu umumiyede yakılır ve ihrak mazbatasının bir nüshası Maliyeye verilirdi. Teferrüat hakkında başka bir şey hatırlıyamamaktayım.»

Aynizade Hasan Tahsin

Doktorların dünkü içtimaları

Yerli müstahzaratı himaye için azamî şekilde çalışılacak

Doktorlar dün içtimadan çıkarlarken

Etiba Muhadenet cemiyeti heyeti dün Neşet Osman B. in riyasetinde içtima etmiştir. Bu içtimada, evvelâ, Tababet odası reisliklerine intihap edilen Neşet Osman Beyin yerine Muhadenet cemiyeti birinci reisliğine muallim doktor Niyazi İsmet B. ve Tevfik Salim Pş. nın yerine 2 inci riyasete de Verem dispanseri sertabibi doktor Mustafa Talât B. intihap edilm

Müteakiben, son günlerde millî tasarruf mücadelesine d rın da azamî müzaheret etmesi, da çalışması kararlaştırılmış ve susta, millî müstahzaratı tıbbi himayesi için Eczacılar cemiy gelen heyeti murahhasa hu

[Mabadi Sa 3 Sü 6 da]

Müsabakamız

39 uncu güzel : Safiye H

Güzeller, Resimlerinizi ve isimlerinizi n rettirmeden de müsabakamıza iştira edebilirsiniz

Bugün müsabakamıza iştirak edenlerden Safiye hanımın resmini dercediyoruz.

* * *

Güzeller, resim neşrettirmeden de müsabakaya iştirak edebilirsiniz!

Müteaddit hanımlardan aldığımız mektuplarda güzellik müsabakasına girmek istediklerini, fakat gazetede resimlerinin neşrini arzu etmediklerini söyliyerek resim neşrettirmemek şartile müsabakaya girmek kabil olup olamıyacağı soruluyor:

Niçin kabil olmasın, pek âlâ kabildir. Resimlerini g neşrettirmeden müsabaka hil olmak istiyen bütün g müsabakamızın son kıs

Foto H

39 — Safiye Hanım

Alain Gerbault'un hatıratı (Nakili : Abidin Daver)

bütün şiddetile devam ediyordu. Bir aralık güverteden aşağıya indim ve Firecrest'in içine büyük miktarda su girmiş olduğunu gördüm.

— 20 —

havalardan hiç bir zaman şi-tmem. Çünkü daima beklediğim avalar, gemicinin meharet ve eti ile gemisinin kuvvet ve me-i isbat eden bir tecrübe olur.

coşkun Okyanus'un azamet ve den korkmak şöyle dursun bi-ücadelenin yaklaştığını görerek nden titrerim. Filhakika böyle da karşımda, uğraşacak kor-r düşman vardır ve bütün şid-atlıyan fırtınanın içinde pür-klıma gelen deniz şarkılarını n.

n de Firecrest, sanki bir tahtel-lmak istiyormuş gibi köpüklerin dalıyor ve sağnakların tazyi-m akıllı yatıyordu. Fırtına, tam istediğim istikametten esiyor-otram katettiği her metro me-n çetin bir mücadele yapmak iyetinde kalıyordu.

k fena havada Firecrest, haki-dam akıllı denize dayanıyordu. ıvadıra, mütemadiyen denize yor ve sudan çıktığı zaman bü-anın, direk ve yelkenlerinin , titrediğini ve teknenin şiddet-dığını hissediyordum. Cıvadıra-mıhlarına pek emniyetim yok-bunlardan bir tanesi dayan-parsa cıvadıram gitmiş demek-

lar o kadar büyük ve yüksekti yapmanın imkânı yoktu. Gök kaplıyan bulut perdesi arasıra in açılıp ta sema ve güneş gö-zaman, ufku görebilmek için n bir dalganın tepesine çıkma-emek lâzım geliyordu. Maama-nüşkülâta rağmen 33 derece 6 derece Tul Dairesinde oldu-yin edebildim.

bütün şiddetile devam ediyor-aralık güverteden aşağıya in-Firecrest'in içine azim mik-girmiş olduğunu gördüm. Ka-ın örtüleri mümkün olduğu kı bir surette bağlanmış oldu-, arasıra, sular içeriye giriyor-ıda, her şey deniz suyile sır-lmuştu.

n sonra fırtına istikametini i ve Lodosa tahavvül etti. Bu e rağmen şiddetinden zerre ybetmedi. Saat 7 de, tam trin-enine camadana vurmak üze-ki bu yelken yukardan aşağı Dalgalarla silinip süpürülen e iş görmek çok müşküldü. ğmen, yırtılan yelkeni mayna şağı salona götürmeğe ve döndürmek suretile randa e camadana vurmağa muvaf-m.

r yorulmuş ve ıslanmış oldu-de bir türlü istirahat edemi-Gece saatlerce çalışarak yel-in yırtıklarını diktim. Bütün ve sağanaklar yekdiğerini ta-

sabah, fırtına gevşedi, fakat ınlığını muhafaza ediyordu. hüddetle hava tedricen sakin-rsattan bilistifade bütün yel-tamire çalıştım.

13 ağustos pazartesi günü, 24 saatte 45 mil katettiğimi anladım. Beni Bermudes adalarının şimaline doğru sürükliyen bu fırtınalar karşısında Garbe doğru fazla ilerliyememiştim. Bundan sonra, artık Culf - Stream akıntısını biraz fazlaca Şarktan katedebilecektim.

Bu pazartesi günü öğleden sonra Firecrest yeni bir fırtına ile çarpışmağa ve tekrar azgın bir denizde çalkanmağa mecbur oldu. Cıvadıram mütemadiyen dalgalara gömülüyor ve bu yüzden direğin uğradığı tazyik çok fazla oluyordu. O gün şuna kani oldum ki tek başına seyahat eden bir denizci için uzun bir cıvadıra ile randanın gizi (büyük yelkeninin üst kısmının merbut bulunduğu seren) baş belâsı olmaktan başka bir şeye yaramıyorlar. New-York'a vasıl olduğum zaman armamı tadil etmeğe, cıvadıramı kısaltmağa ve şimdiki yelkenlerimin yerine de üç köşeli Markoni yelkenleri kullanmağa karar verdim.

Trinketa yelkenlerimden birini tamirden vazgeçtim. Çünkü, bu tamir için, elimde kalan ipliğin hepsini harcamak lâzım geliyordu.

Bütün gece gazup ve zalim bir deniz teknemi hırpaladı durdu. sabahleyin baktığım zaman başaltında her ne varsa hepsinin ıslanmış olduğunu gördüm. Sabahleyin 4 te Firecrest gene sert bir denizde batıp çıkıyor ve bir batı fırtınasına karşı yol almağa çalışıyordu.

İşin fenası barometro düşüyordu. Bundan, fırtınanın en korkunç ve tehlikeli kısmını henüz atlatmadığım anlaşılıyordu. Öğleye doğru fırtına daha ziyade arttı ve saat on bire doğru şiddet ve dehşeti, fevkalâde bir hal aldı. Aşağıda, her şey tamamen altüst olmuştu. Öğle yemeğini pişirmem son derece müşkülleşmişti. Bir pirinç lâpası yapmak için beyhude yere uğraşıp dururken müthiş bir dalga gemiye çullandı ve kaynar sular olduğu gibi kucağıma döküldü. Yemek pişirmekten vaz geçip güverteye çıktığım zaman, dalgaların, yelkenlerimi sakladığım kıçaltının iskele ağzı kapağını alıp götürdüğünü gördüm.

Randa yelkenimle trinketa yelkenimde gene delikler açılmağa başlamıştı. Her ikisini de mayna etmeğe mecbur oldum. Sabih demirimi kullanmak zamanı gelmişti. Kotramı fırtınanın sürdüğü istikamete gitmekte serbest bıraktım. Fakat biraz sonra, gördüm ki vaziyette büyük bir tebeddül yoktur ve Firecrest sabih demirsiz de ayni derecede fırtınaya mukavemet etmektedir.

Bir çok denizciler, geminin başını rüzgâr dahilinde tutabilmek için hiç bir yelken kullanmak imkânı olmadığı zaman sabih demirin istimali çok faydalı olduğunu iddia ederler. Halbuki ben hiç böyle bulmadım. Benim tecrübem, fırtına esnasında kotraların idaresi hakkında şimdiye kadar yazılanların tamamen aksinedir. Evvelâ, iki dalga arasındaki boşluğa gömülmek tehlikesi, Firecrest boyunda bir gemi için varit değildir. Saniyen, ilerlemeden saldıkça geminin baş, kıç veya bordasını dalgalara vermekte hiç bir fark görmedim. Eğer biraz yelken taşımağa muvaffak olabilirsem en az tehlikeli vaziyet yelken azaltmak suretile laşka seyretmek idi.

- Mabadi var -

Şehir ve Memleket haberleri

Mücrim Çucuklar
Dr. Fahrettin Kerim Beyin Konferansı
Mücrim ve geri kalmış Çucukları ıslah etmiyee çalışmalıyız

Doktor Fahrettin Kerim B. tarafından, evvelki gece Türk Ocağında, mücrim çocuklar, mevzuunda bir konferans verilmiştir. Fahrettin Kerim B. konferansında ezcümle demiştir ki:

«— Dünyanın her tarafında, mücrim ve geri kalmış, anormal çocuklar için müesseseler ve lâboratuvarlar açılmaktadır. Umumî harpte, Amerika'dan Avrupa cephesine gönderilen askerler, zekâ ve karakter muayenesinden sonra sevkedilmiştir. Bunun sebebi, ordunun maneviyatını muhafaza etmekti.

Harpten sonra, bir çok ailelerde çocuk isyanları, çocuk cinayetleri ve intiharları görülüyordu. Bunların sebeplerini tetkik etmek üzere, bu çocuklar için ayrı mahkemeler, hastane ve tımarhaneler, ıslahaneler açmak için kuvvetli cereyanlar başlamış, Fransa, Avusturya, Almanya ve İsviçre'de bir taraftan Hayıl pedağoji, hıfzıssıhhai aklî lâboratuvarları ve terbiye müesseseleri vücude getirilmiştir. Bu teşkilâttan sonra, çocuk ceraiminin azaldığına dair istatistikler vardır. Binaenaleyh, bir çocuk mektebe gittiği zaman seciye muayenesi yapılmalı, derslerden geri kalıyorsa, bunun talim ve terbiyeden mi, yoksa ruhî bir arızadan mı ileri geldiği araştırılmalıdır. Geçen sene bir yatı mektebine gitmiştim. Bazı talebe üzerinde, bu noktadan yaptığım tecrübede yanılmadığımı hocaları söylediler ve çocukları san'at mektebine göndererek memlekete müfit birer unsur olmalarını temin ettiler.»

Fahrettin Kerim B. mücrim ve geri kalmış çocukların karakter ve zekâlarının muayene usullerini anlatmış, bu gibi muayeneler neticesinde meydana çıkacak bozguncuların, açılması lâzım ıslahanelere gönderilmesinde ısrar etmiştir.

şehir işleri

Tramvayla eşya nakli

Tramvay şirketinin mukavelesinde eşya nakli için bir madde mevcut olduğundan Nafıa Vekâleti bu maddenin tatbiki için Şehremanetinin fikrini sormuştur. Emanet te bu hususta Ticaret Odasının fikrini almıştır. Odanın verdiği raporda, tramvay güzergahında ticarethaneler mevcut olmadığından tramvayla nakliyattan bir faide melhuz olmadığı, ancak ev eşyası nakledilebileceği, bu hususta da bir tarife yapılması icap ettiği zikredilmektedir.

Karaağaç mezbahasında

Karaağaç mezbahasının kat'i hesap raporu uzun münakaşa ve tenkitlerden sonra encümen tarafından kabul edilmiştir.

Karaağaç müesseseleri idare meclisi, müddetleri biten mukaveleleri eski şekilde tecdit etmiyecektir. İdare meclisi şimdiden mukavelelerin esaslarını tesbit etmektedir.

Fransız şirketi memleketimizden ahşap travers alıyor

Bir Fransız şirketi memleketimizden ahşap travers satın alıp nakletmek için Türk vapur idarelerinden birile temasa geçmiştir. Traversler Bandırma limanından nakledilecektir.

Fırkada

Avukatlar bugün fırkada toplanacaklar

Avukatlar bugün saat 10,5 da C. H. Fırkasında Hakkı Şinasi Pş. nın riyaseti altında bir içtima yapacaklardır. Hakkı Şinasi Pş. bu içtimaın samimi bir hasbıhalden ibaret olduğunu söylemiştir.

Bir şayiaya göre bu içtimada avukat Abdurrahman Münip B. in kazanç vergisi mes'elesinden çıkan hadise hakkında bir karar verilecektir.

Rüsumatta

Gümrük tarifesinin yanlış tefsirleri

Bir çok tacirler ithalât tarifesinin şekli tatbikından şikâyetçidirler. Muhtelif gümrük memurlarının muayyen maddeleri muhtelif şekillerde tefsir etmesi yüzünden ayni emtea için muhtelif gümrük resmi verildiğini ileri sürmektedirler.

Bir maddenin iki türlü tefsiri yüzünden ithal edilen otomobillerden Galata gümrüğünün İstanbul gümrüğünden fazla resim almaktadır.

Maddelerin indi tefsirlerine mahal verilmemesi için bir izahname ihzarı için Ticaret Odası Maliye ve İktisat Vekâletlerine müracaat etmiştir.

Ecnebi mehafilde

Bir Fransız muharriresi

Fransız muharrirelerinden Madam Favlon, Ankara'dan ahiren avdet etmiştir. Kariben Paris'e avdet edecek olan Le Petit Pariziyen muharriresi müşahedatına inkılâbımız dair bir kitap neşredecektir.

Kayıp tayyare
Aero - Ekspresoden hâlâ haber yok

Salı günü Pireye hareketle Mundros civarında kazaya uğradığı anlaşılan Aero-Ekspreso tayyaresinin akibeti hakkında dün şehrimize malûmat gelmemitir.

Büyükderedeki tayyare istasyonu, bu hususta Atina ve Brendiziye müracaat etmiş ve henüz cevap gelmemiş olduğunu bildirmekte ve tayyarenin denize inerek tenha bir koya iltica ettiğini ve telsizi bozulduğu için vaziyetini bildiremediğini tahmin etmektedir. Tayyareyi aramıya giden diğer iki tayyare ile motörler bir şey bulamazlarsa ozaman tayyarenin battığına hükmetmek lâzım gelecektir.

Atinadan gelen malûmat

Atina 27 [Hususî] — Aero-Ekspreso'nun kaybolan deniz tayyaresi, bütün taharriyata rağmen henüz bulunamamıştır. Mezkûr tayyarenin denizin dibine gömülmüş olması korkuları baş göstermiştir. Taharriyata çıkan iki Yunan deniz tayyaresinden biri de bora yüzünden pek büyük bir tehlike geçirmiştir.

müteferrik

Fevzi Pş. Hz. nin İstanbul'a geldiği haberi doğru değil

Sabah refiklerimizden biri, Büyük Erkânı Harbiye Reisi Fevzi Pş. Hz. nin şehrimize geldiğini yazmış, hatta salı günündenberi İstanbul'da bulunduğunu, müşarünileyhe atfen kaydetmişse de, bu haber doğru değildir. Refikimizin muharririnin dün Ankara'ya avdet eden ordu müfettişi Fahrettin Pş. yı Fevzi Pş. Hz. zannettiği anlaşılmıştır

Muhafaza teşkilâtı U. M. ü

Gümrükler ve inhisar idarelerinin kaçakçılıkla mücadeleye memur teşkilâtlarının Başvekâlete merbut müstakil bir muhafaza U. M. ne raptı mukarrer olduğu yazılmıştı. Bu yeni müdiriyeti umumiyeye Emin Pş. nın taylni mevzuu bahsolmaktadır.

İkdam çıkıyor

İkdam refikimizin yarından itibaren her sabah vazifei neşriyesini ifaya başlıyacağı haber alınmıştır.

Toplanamıyan kongre

Ecnebi ve akalliyet mekteplerindeki Türk muallimler cemiyetinin, dünkü cuma gününe talik edilen kongresi, ekseriyet gene hasıl olamadığından toplanamamıştır.

Cenaze merasimi

Kayseri kumandanı Şerif Paşa kerimesi, müteveffa Miralay Tahir B. zevcesi, Dr. Fikret B. in valdesi ve Kocaeli meb'usu İbrahim Süreyya B. in kayın valdesi Mevhibe Hammefendinin müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat ettiğini yazmıştık.

Hanımefendinin cenazesi dün Sultan Ahmet'te Üçler mahallesinde 13 numaralı evinden kaldırılmış, cenaze namazı Ayasofya'da kılındıktan sonra Yahya Ef. kabristanındaki makberei mahsusalarına defnedilmiştir.

Allah rahmet eylesin

İrtihali müessif

Erkânıharbiye feriği merhum İsmail Cemal Paşa zevcesi ve müşir merhum Süleyman Paşa kerimesi ve Şark demiryolları komiseri mühendis Senuhi Beyin valdesi Saliha H. irtihal etmiştir. Cenazesi Erenköyün'deki köşkünden kaldırılarak Üsküdar'da şehitliğe defnedilmiştir.

Mevlâ rahmet eyliye

* Kuzattan merhum İsmail Hakkı Ef. halilesi salihati nisvandan Vasfiye H. geçen perşembe günü irtihali darıbaka eylemiştir. Müteveffiyeye rahmet dileriz, mahtumları avukat Mehmet Cemil, Dr. Ekrem, ressam Ahmet Hakkı Beylere cenabı hak sabri cemil ihsan buyursun.

İsveç gemisi
Yarın gemide bir çay ziyafeti veriliyor
Dün İsveç Sefaretinde zabitan şerefine bir ziyafet verildi

Evvelki gün limanımıza gelen Oskar II İsveç mektep gemisindeki zabitan ve talebe, dün üçer beşer kişilik gruplar halinde tenezzühlerde bulunmuşlardır.

İsveç sefiri M. Vallenberg cenapları tarafından, dün gece, Beyoğlundaki sefaretanede, gemi kumandanı ve zabitanı şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Bu gece de, sefir tarafından Serkldoryan'da bir ziyafet ve müsamere verilecektir. Bu müsamereye erkânı mahalliye ve matbuat mümessilleri de davet edilmişlerdir.

Yarın da gemide bir kabul resmi yapılacak ve bir çay ziyafeti verilecektir.

Adliyede ve mahkemelerde

Yeşilköy haydutlarının davası

Yeşilköyde Madam Hayiğin köşkünü soyan Zeki, Mehmet Ali, Sait, ve Zekeriya hakkındaki 6 ıncı İstintak hakimliğinin tahkikatı ikmal edilmiştir. Evrak Ağır Ceza mahkemesine verilmiştir. Muhakemeye önümüzdeki hafta başlanacaktır.

Film faciası tahkikatı

Şişli-Zincirlikuyu arasında vukua gelen filim faciası hakkındaki tahkikata devam edilmektedir. Son defa şahit olarak Ertuğrul Muhsin B. dinlenmiş ve tahkikatın tevsiine lüzum görülmüştür.

Muhtelis komser

600 lira ihtilâs ettikten sonra tagayyüp eden Polis Dördüncü şube komiser muavini Cenap Efendinin teslim olduğunu dün yazmıştık.

Dördüncü şube müdürü Sadettin B. dün tevkifaneye giderek mevkuf komiserden bazı hususat hakkında malûmat almıştır.

Poliste

Şakir B. hakkındaki tahkikat

Polis ikinci şube müdür muavini Şakir B. hakkındaki tahkikat ikmal edilmek üzeredir. Mülkiye müfettişliği son defa pazartesi günü Şakir B. in malûmatına müracaat edecektir.

Münakaşa

[Birinci sahifeden mabait]

sükûnetle beklemiş olan Yeniasır, ve hakikati öğrenmek ve hakkı o suretle müdafaa etmek maksadı ile umumî merkeze gelen ve bütün mevzuatımızı, emirlerimizi görerek mes'ele hakkında kanaati tamme hasıl ettikten sonra gazetelerinde hakkı müdafaa eden gazete mümessillerine teşekkür ederim.

Haydar Rüştü Bey de gerek kendilerinin ve gerek gazetelerinin anlamadığı ve hâlâ anlıyamadığı noktaları öğrenmek için umumî merkeze kadar yorulmak zahmetine katlanmış olsalardı hüsnü niyetle hareket etmiş olur ve iddialarında ısrar etmezlerdi. Mes'ele kâffi derecede tavazzuh etmiş olduğu gibi bu mektubum bu hususdaki iddialara verilmiş son cevabımdır.»

İş Bankası U. Müdürü

İş Bankasının tasarruf gü-nünde bulunmak üzere şehri-mize gelen banka U.M. Celâl B. pazartesi günü Ankaraya avdet edecektir.

Siyasi icmal

İngiltere - Arabistan

Meşhur İngiliz casusu ve muharriki Miralay Lorens'in şimalî Arabistan'da bulunduğu haber veriliyor. Bu haber Şarkı Karip'te İngiltere'nin vaziyetten hiç memnun olmadığına bir delildir. Çünkü İngiltere'nin menafii siyasiyesinin en hararetli ve en muvaffakiyetli hadimi ve müdafii olan bu adam ancak fevkalâde ahvalde ve İngiltere'nin menafii ciddî tehdit altında kaldığı vakit sahneye çıkıyor.

Hakikaten İngiltere'nin Arap memleketlerindeki mevkii son günlerde büyük tehlikede kalmıştır. İbni Suut Basra körfezinden Bahriahmer'e ve Suriye ve Irak hududundan Yemen hududuna ve Hint denizine kadar Arabistan'ı baştan başa zaptedip kuvvetli ve müstakil bir Arap devleti tesis eylediğindenberi Arap milletinin kuvvei maneviyesi çok yükselmiş ve halkının ekserisi Arapça konuşan her memlekette İngiltere aleyhine kuvvetli hareket ve cereyan başlamıştır.

Son zamanlarda bu hareket o kadar kuvvetlenmiştir ki İngiltere Irak mandasından vaz geçmek ve Mısır'a istiklâl vermek ve Maveraüşşeria'nın muhtariyetini tevsi etmek suretile millî Arap hareketinin şiddetini kırpmak için çalışmış ise de muvaffak olamamıştır.

Vaktile İngiltere Arap kabailini ve hükûmetlerini bir birine düşürerek kendi mevkiini muhafaza ediyor idi. Halbuki şimdi, aralarında mezhebî ve mahallî ziddiyet olan Arap hükûmetleri bile İngiltere aleyhinde bulunmakta müttefiktir.

Meselâ Yemen hükûmeti ile İngiltere arasında on senedenberi devam eden ihtilâf hâlâ hallonamamıştır. İngiltere parlâmentosunda bu mes'eleye dair cereyan eden münakaşalarda hükûmeti tatmin edecek cevap verememiştir. İbni Suud'un İmam Yahya ile ahdü sulhü olmadığı halde Şiî komşusunun hududuna dokunmaması şayanı dikkattir. Filistin'de cereyan eden son hadisat İngiltere'nin Şarkı Karip'te vaziyeti ne kadar müşkül olduğunu isbat etmiştir. Şimdiye kadar devletler tesis eden, hükûmetler deviren, hükümdarlar tayin eden Lorens'in bir daha Arap memalikinde görünmesi vaziyetin İngiltere için çok ciddî olduğuna şüphe bırakmıyor.

Muharrem Feyzi

Berberlerin kongresi

[Birinci sahifeden mabait]

dan evvel, bir kısım berberler, cumaları tatil yapmak için aralarında anlaşmışlardı. Bilâhare kanun çıkmışsa da, berberlere tatil mecburiyeti tahmil edilmemişti. Zamanla bidayette, cumaları öğleye kadar açık bulunan berberler dükkânları gitgide hiç tatil yapmamağa başlamışlardır. Esnafın ekseriyeti, tatilin ve kanunî mecburiyet haline getirilmesini istemektedirler. Dünkü içtimada, cumaları tatil mevburiyetinin berberlere de teşmili için hükûmete müracaata karar verilmiştir.

Ruznamedeki ikinci mes'ele de, traş ücretinin semt ve sınıf farkı olmaksızın bütün berberlerde tevhidine dairdi. Buna göre, her berber, tıraş için 10 kuruş alacaktır. Yalnız salon, havlı, tuvalet, finiksiyon, şampuvan, ondülâsyon, masaj gibi tıraş teferrüatı için ayrı ayrı ücretler vazedilecektir. Kongrede, bu işi tetkik ve intaç için 8 kişilik bir heyet seçilmiştir.

Bundan başka, bir de berberler tasarruf sandığı tesisi mevzuu bahsolmuştur. Cemiyet, her hafta ustalardan 10, kalfa ve çıraklardan 5 şer kuruş alacak, bu paralar sandık sermayesi olacaktır. Cemiyete mukyyet 1,000 kadar usta ve 2 bini mütecaviz kalfa ve çırak vardır. Buna göre bunlardan bir haftada 200 lira, ayda 800,bir senede 9,600 lira toplanacak demektir. Onun faizi de dahili hesap edilirse 10 sene sonra, berberlerin küçük bir bankaya malik olabilecekleri kaydedilmektedir. Sandık, esnafa ikrazat ta yapacaktır.

Bu mes'elenin de, müzakeresini müteakıp içtimaa nihayet verilmiştir.

Rusçuk Türkleri ve yeni harfler

Yeni harf inkilâbımız haricteki ırkdaşlarımız tarafından derhal tehalükle kabul edilmiştir. Yukarki resim Ruscuk Türklerinden yeni harfler kursunu ikmal eden hanımları göstermektedir.

ebilirler. Bu hanımların aşında, evlenmemiş, na-e Türkiye tabiiyetinde ol-kâfidir.

lik müsabakasına resim-eşrettirmeden iştirak et-yen güzellerin, 9 kânunu-şembe akşamı Türkuvaz nda verilecek seçme ba-ştirak edebilmek için şim-arehanemize müracaat e-r vesika ve dühuliye kar-arı rica olunur.

* * *

Mühimdir dikkat!

akaya, resim neşrettir-ştirak eden hanımların de gazetemizle neşredil-tir. Kendileri müsabaka-z bir numara ile girecek-mara ile rey alacaklar ve üsabakaya da o numara edileceklerdir. Bu tedbi-nciliği kazanamadıkları mahcup olacaklarını rek müsabakaya girmek-nen güzelleri memnun ve ek için yapıyoruz.

* * *

zeller ve terziler

ere yardım eden terzile-simleri şunlardır:

H. (Beyoğlueda)
Yurbu (Divanyo-) Fegaro terziha-Beyoğlunda) Gab-el terzihanesi
Beyoğlunda)

i yukarıda yazılı terzihaneler kumaşı tedarik edilmek şartı ile birer güzele bilâücret bir kat tuvalet dikeceklerdir.

Azize Hanım terzihanesi

Ertuğrul Mağazası üstündeki Azize Hanım terzihanesi üç güzele ayni şeraitle birer tuvalet dikecektir.

Olliviye terzihanesi

Beyoğlunda Lorando apartımanında 7 numarada M. Jeanne Ollivier terzihanesi de ayni şeraitle bir tuvalet dikecektir.

Kalivrusi mağazası

Kalivrusi Mağazası da ayni şereitle bir tuvalet dikecek ve kumaşı kendinden alınırsa ondan da yüzde 30 tenzilât yapacaktır.

Liyon magazası

Liyon Mağazası da hazır tuvaletlerinden yüzde 30 tenzilât yapacaktır.

Terziler Ve kunduracılar

Sultan Hamamında Çıngıroğlu Hanında 10-15 numarada Cevat Rifat Bey de kundura fabrikasında müsabakada 1 inci, 2 inci, 3 üncü çıkacak hanımlara meccanen birer ayak kabı yapacağı gibi müsabakaya giren bütün hanımlara en güzel derilerle sermaye fiatına, yani satış fiatının nısfından daha aşağısına ısmarlama ayak kabı yapacaktır. Güzellerin 641 numaralı posta kutusu ile bir kart göndermeleri veya yukarıki adrese gitmeleri kâfidir.

SON TELGRAFLAR

M. Venizelos
Ankara seyahati haberi hakkında ne diyor?

Yunan Başvekili muallâk mes'elelerin hallinden sonra gelecek

Atina 27 (Hususî) — M. Venizelos Ankara seyahati hakkında yazılan haberlere dair beyanatta bulunarak bu haberlerin mevsimsiz olmakla beraber Türkiye ile Yunanistan arasında mevcut muallâk mes'eleler tanzim ve tesviye edildikten sonra Ankara seyahati hakkında İsmet Paşaya karşı yapmış olduğu taahhüdü ifa edeceğini söylemiştir.

Yunanlılarla müzakere

Ankara 27 (Telefonla) — Yunan sefiri ve M. Fokas'la mübadele başmurahhasımız Tevfik Kâmil B. arasındaki hususî mahiyetteki temaslar devam etmekte ve muallâk mesail görüşülmektedir. Bu mesail halledilince Hariciye Vekilimiz de, Yunan murahhaslarile temas edecek ve itilâfname ihzar ve imza edilecektir. Bu defa bir tarzı hal bulunması memuldur.

Sulhu arzu edenler onu hazırlamalıdır

M. Briyan'nın şayanı dikkat beyanatı

Fransa'da bahrî teslihat

Paris 26 (A.A.) — Londra konferansı hakkındaki Fransız muhtırası tahdidi teslihatın Cenevre misakının sekizinci maddesine istinat etmesi lâzım geldiğini ve bu maddenin kabli olarak riyazi düsturları ihtiva etmiyen ve Londra konferansına mümessil göndermiyecek olan diğer bütün devletler tarafından kabul edilebilecek bir mahiyette bulunan bir itilâfnamenin ihzarı için yegâne esas olduğunu beyan etmektedir. Muhtıra umumi tonajın tahdidi lehinde bulunmakta ve tonajların muhtelif deniz sınıflarına nakil ve tevziini temin edecek bir sureti hallin kabul edilebileceğini beyan etmektedir. Muhtelif teslihatın birbirine bağlı olması Fransız siyasetinin en esaslı prensibidir. Fransa hükümeti, kara ve hava teslihatının tesbitine müteallik mes'eleleri ortaya atmak mecburiyetinde kalmamak temennisinde bulunmaktadır. Fakat, kendi ihtiyaçlarına tekabül edecek tonaj miktarını bildirmek hususunu ihmal etmiyecektir. Bahri müdafaa teslihatın seviyesile sıkı sıkıya alâkadardır. Zuhur edecek bütün müşküller Fransa'yı devletlerin tahdidi teslihat mukavelesinin akdini beklemeden evvel arzu ettikleri takdirde kat'i surette yekdiğerine bağlanmalarına müsaade bahsolacak bir sureti hal araştırmasına mani olamıyacaktır.

Fransız muhtırası siyasî, coğrafi ve müstemlekelerin idaresi noktai nazarından milli ihtiyaçlara tekabül eden tonaj miktarının ehemmiyetini kaydetmektedir. Muhtırada, Bahrisefit devletleri arasında bir mütekabil teminat ve ademi tecavüz itilâfı akdinin ve buna Londra'da temsil edilmiyen devletlerin ve bilhassa İspanya'nın iştirak etmesinin mümkün olup olmadığı sualini ileri sürmektedir.

Paris 26 (A.A.) — M. Briand, şu beyanatta bulunmuştur:

«Sulhu arzu edenler onu hazırlamalıdır zannındayım. Benim siyasetimi tenkit ettiler, fakat onun yerine nasıl bir siyaset ikame etmeli. Muhalifler bu noktada sükût ediyorlar. Eğer, Hükümetin hata ettiği fikrinde iseler, kendi akidelerine muvafık bir karar sureti kabul etmek mes'uliyetini der'uhte etsinler. Henüz kat'i hiç bir şey yoktur ve Lâhey treni de hareket etmiş değildir.»

Bu sözleri müteakip kürsiden inen M. Briand, nazırlarla bir çok meb'uslar tarafından tebrik edilmiştir.

Bursada
Çocuk Bakımı evi dün küşat edildi

Müessese cidden çok güzel ve asrî bir şekilde yapılmıştır

Bursa 27 (Hu. Mu.)— Himayei etfallimizin burada tesis ettiği çocuk bakım yuvasının küşat resmi bugün fırka müfettişi, Vali, Kumandan Pş. Fırka ve hükûmet erkânile Fransız konsolosu huzurunda yapıldı. Himayei etfal namına bir hitabeden sonra Vali kurdeleyi kesti. Müteakiben cemiyetin reisi Dr. Rıza Tahir Beyle müessesenin müdürü Zehra H. davetlileri gezdirdi. Anneleri fabrikaya giden yavruların burada gördükleri ihtimam fevkalâdedir. Müessese modern bir şekildedir.

U. Jandarma kumandanlığı

Ankara 27 [Telefonla] — Fırka kumandanlığına tayin edilen Umum jandarma kumandanı Zezi Paşanın yerine henüz kimse tayin edilmemiştir.

Miralay Rasim B. Vekâleten bu vazifeyi ifa etmektedir.

Fabrikalar
Yerli malların tezyidi için azamî mesai sarfedilecek

Ankara 27 (Telefonla)— İktisat Vekâletince yeni iktisat programına ait mesai haftaya ikmal ve rapor Heyeti Vekileye takdim edilecektir. Vekâlet, mensucat fabrikalarımızı tevsi, takviye ve yeni fabrikalar tesisini temin edecektir.

Sanayi ve Maadin bankası, 1 milyon liraya bir pamuklu mensucat fabrikası alâtı sipariş etmiştir.

Müskirat idaresi bir şişe fabrikası açmak üzeredir.

Her sene 400,000 liralık çuval ithalâtına nihayet vermek üzere Ankara'da çuval imalâtına ehemmiyet verilecektir.

Millî fabrikalarda imalâtın tezyidi için,müteaddit amele ekipleri teşkil edilerek 24 saat çalışılması da düşünülmektedir.

Bu tasavvurun tatbiki için de fabrikaların derecei tahammülü ile işin ehli amele bulunup bulunmıyacağı tetkik edilmektedir.

Bundan maada iptidaî mevaddımızın mümkün olduğu kadar işlenmiş bir halde ihracı da temin edilecektir. Mahsulâtımızın tezyidi çareleri de tetkik edilmektedir.

Devlet Bankası raporları

Ankara 27 (Telefonla) — Alman Devlet Bankası mütehassısı Her Müllerin gönderdiği rapora Alman Devlet Bankası U. M. Her Şahtin da bir raporu merbuttur . Raporlar tercüme edilmektedir.

Diğer taraftan ahiren buraya gelip avdet eden Osmanlı Bankası erkânının sudan bazı tekliflerde bulundukları anlaşılmıştır.

Lâğvedilecek vergiler

Ankara 27 [Telefonla] — Harp kazançları, vesaiki askeriye, traktör gibi maziden kalma bazı vergilerin ilgası takarrür etmistir. Müsakkafat, kazanç ve arazi vergilerinde de, gümrük varidatının göstereceği tekâmüle göre mükellef lehine bazı tadilât yapılması muhtemeldir.

Şuradan buradan

İlk takma diş

İlk takma dişi, milâttan 300 sene evvel Sidonlu bir Fenikeli kadının taktığı tarihen sabit olmuştur. Bu kadının takma dişli çenesi elyevm Paris'te Luver müzesindedir. İki sağ katılar takma olup birbirine altın tel ile merbutturlar. Tel, dişlere dikkatle yapılan deliklere bağlanmıştır. Mısır'da yedi asır zamanı ihata eden binlerce mumya tetkik edildiği halde takma dişe tesadüf olunmamıştır. Şu halde takma diş Fenike'liler arasında taammüm etmiştir.

Kan satmak ticareti

Amerika'da «kan satmak» artık bir ticaret haline girmiştir. Kansızlara kan veren insanlar bunu kendilerine san'at haline koymuşlar ve bu gibiler sıhhiye idarelerince ve hastanelerce kaydedilmişlerdir. Bunlar içinde senede 40 defa kadar kan verenler mevcuttur. Her bir kan verişte 20-50 dolar alıyorlar. Bunlar her ameliyeyi müteakip kanı yapan gıdalarla besleniyor ve istirahat ediyorlar. Aralarında, bir hafta on gün içinde, verdiği bir iki litre kanı telâfi edenler vardır.

Her kan veren, sıhhiye idaresinde ve hastanelerde dört gruptan birine mukayyettir. Bu gruplar, veren ve alan insanların kanlarının yekdiğerine olan münasebeti üzerine taksim edilmişlerdir. Hastaneler iyi kanlıların rökorlarını muhafaza etmektedirler. Bu gibiler icap ederse hemen telefonla çağırılmaktadır.

Kan alma - verme ameliyesi iki suretle yapılmaktadır. Biri «Pers» usuli; diğeri de muzadı tahassür kan ilâvesile bir kaba akıtmak suretile yapılıyor.

Yeni bir sun'î teneffüs cihazı

Boston'daki çocuk hastanesinde bir felci tıflî vak'asında sekiz yaşında bir kıza sun'î teneffüs ettirilmek üzere yapılan hususî bir cihaz vasıtasile 122 saat rahat nefes aldırılmış ve aletin hiç bir mahzuru görülmemiştir. Alet bir tanktan ibaret olup bir tulumba ile manometreye ve menfi müsbet tazyiki havidir. Hasta kafası dışarda olduğu halde tangın içine sokulur ve alet işlemeğe başlar.

Rio döjaneyro mealisinde cinayet

Rio de Janero 27 (A. A.) — Aralarındaki siyasî ihtilâf ve niza dolayısile meb'uslardan Sinoes Lopes arkadaşlarından Soiza ve Filho'yu meb'usan dairesinin içtima salonunda katletmiştir.

Müthiş fırtınalar

Madrit 27 (A. A.) — Atlas Okyanosu sahillerinde son derece şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. İki vapur batmış tayfası kurtarılmıştır. Gemiciler, denizin manzarasının pek müthiş olduğunu söylemektedir.

Feci bir tayyare kazası

Paris 26 (A.A.) — Garp Trablusundan hava işleri nezaretine gelen bir telgrafa nazaran İtalyan zabitleri Syrte yakınında düşüp parçalanmış olan Lasale'nin tayyaresini teşhis etmişlerdir. 3 pilotun cesetleri tayyarenin yakınında bulunmuştur.

Yunan hariciye nazırı hasta

Atina 26 (A. A.) — Hafifçe gripten mustarip bulunan hariciye nazırı yatağından çıkmamaktadır.

Sırbistan Hahambaşısı

Şehrimize gelen Sırbistan Musevileri Hahambaşısı doktor İzak Alhazar, Hahambaşı Becerano Ef. ile görüşmüş ve Beneberit klübüne giderek Musevilerin ileri gelen simalarile temaslarda bulunmuştur.

İLMÎ MÜSAHABELER

"Lângley„ adası
Avrupa-Amerika yolu üzerinde yapılacak sun'î ada nasıl olacak?

Bu ada 370 metre arz, 120 metre tul, 5 hektar genişlikte olacak, 32 çelik sütuna istinat edecekfir. Bu ada 12 milyon dolara mal olacaktır

Bir kaç vakittenberi Avrupa'nın her tarafında ve bilhassa Fransa'da (Avrupa - Amerika) havaî seferlerini, eğlenceli bir seyahat mahiyetine indirmeğe hâdim olacak sabih adalar projesinden bahsedilip duruyordu. İnşası düşünülen bu adaların benzin depolarını tayyare garajlarını ihtiva etmesi tayyare yolcuları için pek müfit olacaktı.

Bir kaç sene evvel tatlı bir hayal olan bu fikir, bugün artık inşaatı bitmek üzere olan atlantik sun'î adalarının meydana gelmesile irişilen sevimli bir hakikat olmuştur.

Pek değerli bir mimar olan (Mr. Delfrasse) ilk defa sanayii nefise mektebine takdim ettiği bir(etüd) de cesim, sabih Bahrimuhit menzilini, her iki ucu 300 er metre tulünde bir at nalı şeklinde gösteriyordu, diğer taraftan (Mr. Armstrong) sabih ada inşaatı hakkında tetkikatta bulunuyor, yüzbaşı (Fonkes), majestik vapurlarının geçtiği (Paris - New-York) deniz yolu üzerinde her 500 metreye bir işaret vazetmeğe hazırlanıyordu.

Projeler daha gazetelerde münakaşa edilirken - ilk tasavvur edilmiş şekli olan - at nalı şeklinin verdiği uğurlu tesir ile olacak Amerika'lılar birdenbire (Armstrong) projesi olan (Langley) adalarını inşaya başladılar. (Delfrasse) in at nalı şeklindeki sun'î adası 12 milyon dolara malolacaktı; halbuki (Armstrong) un projesi 1,5 milyon dolar ile meydana çıkacaktır.

Bu sene şubat ayı zarfında New - York ile Bermuda adaları arasında tam yarı yola konacak olan (Langley) adasının cesamet ve vüs'atine bakınız: 370 metre arz, 120 metre tul, 5 hektar genişlik, 6,000 ni çelik olmak üzere 8,000 ton sıklet... Adanın dahilî zemini deniz sathından 20 metre yüksek olacak, ve zemini çelik ve demirden 32 adet sütun üzerine istinat ettirilecek, içinde 120 kişinin iskân edilebilmesi için mevkiler bulunacaktır.

Sun'î adaların Bahrimuhit üzerinde nerelere konması daha muvafık olacağı da iyice teemmül edilmiştir; daha ziyade ticarî vaziyet düşünülerek demir yolları saatleri gibi tam muntazam bir seyrüseferin tamini için adaların yerleştirileceği noktaların iklimî vaziyetlerinin pek müsait olmasına dikkat edilmiştir; bunun için Avrupa sahilinden Amerika sahiline giden en kısa yol intihap edilmiyeceği gibi tayyareci (Lindberg) in geçtiği yol da terviç edilmiyecek, daima sisli ve yağmurlu olan (Ternöv) tariki de kabul edilmiyecektir. Amerika projesine göre en müsait yol (Ternöv)ün cenubundan geçen (New - York - Manş) istikameti bulunmuştur, bu yola (7-8) sun'î ada vazedilecektir; adaların aralarında ışık veren işaret gemileri bulunacaktır; T. S. F. istasyonları tesis edilecektir.

Yalnız müşkülât iras eden nokta sabih adaların deniz dalgalarile sarsılmadan mukavemet edebilecek bir surette yerleştirilmesi keyfiyetidir.

(Delfasse) projesindeki sabih adalar 5,000 metre derinliğe çapa atacak ve çapa zincirinin ağırlığı aleminyom ve cam sabih levhaları ile tahfif edilecektir; bu tarzdaki inşaat dalga ile adaların sallanmasına ve tayyarelerin adaya indiği esnada ada zemininde bir takım kanburluklar, çukurluklar husule getirmesine mani olamıyacaktı. Armstrong projesinde ise adalar kablo ile bağlanacak ve ayrıca yıldız şeklinde üç çapa ile 120 derecelik üç istikamette demirliyecektir. Bu suretle tesbit edilecek olan (Langley) adası rüzgâr istikametine teveccüh edebilecektir; diğer taraftan deniz sathından daha derinde mağtus hazineler üzerine istinat ettirilmiş 32 kolon da mevcut olduğundan denizin sathında hasıl olan temevvücattan ada o kadar müteessir olacak vaziyette değildir; bununla beraber tayyare gemilerinin kullandığı (gyraskap) lerin burada da istimali lâzım gelecektir ve bu sayede deniz dalgaları adanın heyeti umumiyesini sarsmadan sadece kenarlarını yalayıp geçecektir.

Tayyarecilikte pek büyük bir semere veren küçük model tecrübeleri bu ada için de tatbik edilmiştir; Langley adasının hesabata tevafuk etmek şartile küçük bir nümunesi, büyük bir havuzda elektrik ile dalgalandırılmış su içinde tecrübesi yapılmıştır ve hüsnü netice elde edilmiştir. Bahrimuhit sun'î adasının mucidi (Armstrong) işe başlarken (10) milyon dolar aldı ve mesaisini takviye için bütün ilmî ve insanî muavenetler emrine tabi bulunduruldu. Bu meyanda Fransa'da Ceneral (Delcembre) tarafından yeni inkişaf ettirilen (serviçe metlé orologique) lerden 6 sun'î ada üzerinde de inşa etmek vadile bu muazzam himmeti tes'it etti, sun'î adalar T. S. F. ile de techiz edilecektir.

Abdulfeyyaz Tevfik

memleket haberleri

Bursa'da kilo yerine okka

Bursa Belediyesi, kilo esası yerine okka hesabının alış verişte hâkim olmasına karar vermiştir.

Tire'de bulunan asarı atika

Tire kazasının Yeğenli karyesinden bir şahıs arazisini kazarken yerden bir delik çıkmış ve buraya girildiğinde içerde mermerden güzel bir çocuk mezarı ile üç heykel bulunmuştur.

Heykellerden ikisi kadın, biri erkektir. Heykellerin şekline bakılırsa Lidyalılar zamanına ait olduğu anlaşılmaktadır. Bununla beraber bu mezarda münakkaş güzel bir su tası ile bir çırağ çıkmıştır. Çırağın üzerinde gayet san'atkârane kabartma bir resim vardır.

Bu resim musanna bir sedir üzerine arka üstü yatmış çıplak bir erkeği ve üzerine de gene çıplak bir kadının çıkmakta olduğunu göstermektedir. Bütün bu asar İzmir müzesine gönderilmiştir.

Bozburun'a bir fener, Armutluya' da bir telgrafhane lâzım

Bursa muhabirimizden:

Asya vapuru ile İstanbul'dan Mu-

Gâve diyor ki

İnebolu

— Karadeniz hatıraları —

İnebolu, İnebolu
Anadolu'nun sağ kolu
Kervanların, seyranların
Burdan geçer bütün yolu

***

Millî cidal içinde ben
Ümitsiz bir halde iken
Sığınmıştım bu beldeye
Kaçıp düşman çenberinden

***

Bu yerde ben neler gördüm
Kadınlardn asker gördüm
Buz üstünde, kar altında
Yatan bir çok nefer gördüm

***

Kayık çektik, halat çektik
Sağlam çektik, sakat çektik
Gece gündüz Ankara'ya
Durmaksızın hayat çektik

***

İnebolu insanları
Karadeniz arslanları
Eğilmezler, bükülmezler
Çeliktendir imanları

***

Bir gün bombardıman oldu
Sevindik hep çoluk çocuk
Belki düşman çıkar diye
Deniz kenarına dolduk

***

Uzak yakın bir çok gülle
Geçti müthiş sada ile
Düşman bıktı biz bıkmadı
Gitti sonra güle güle

***

İnebolu, İnebolu
Anadolu'nun sağ kolu
Burdan geçer hiç şüphesiz
Büyük hakkın doğru yolu

Gâvei Zalim

Doktorların içtimaı

[Birinci sahifeden mabait]

müzakerat cereyan etmiştir.

Müderris doktor Tevfik Salim uzun ve müdellel izahat vererek milli dili bulunan milli müstahzaratı bilhassa doğrudan doğruya ispenç şekilleri bulunan ilâçların yazılmı teklif etmiştir.

Operatör M. Kemal, Ferit İbra Kilisli Rifat, Fahrettin Kerim B. Ali Pş. da fikirlerini söylemişlerdi meyanda, bazıları da, milli müsta ratı lâyıkile tanımadıklarını kay mişlerdir.

Eczacılar cemiyeti ikinci reisi N mettin B. in izahatı dinlendikten s milli müstahzaratın himayesi için ba Muhadenet cemiyeti, sıhhi mü selerimiz ve eczacı teşekküllerinin tereken hareketlerine karar verilm Bu mücadele ilim ve mesleki yolla gidilecek, tıbbi ihtiyaçlar nazarı kate alınacaktır.

Doktorların çayı

Vaziyeti iktisadiyeyi ve tasarru zumununu nazarı ehemmiyete al senelik balosundan sarfı nazar Etibba Muhadenet cemiyeti, balo ne kendi azasına dün 16 daMosk salonunda güzel bir çay ziyafeti ve ve samimî bir kaç saat geçirilmiş

danya'ya gelirken şiddetli bir fırtı tutulduk. Bozburun istikametlerinde tına sükûnet kesbetmişti. Bu seyahat de bazı şeyler nazarı dikkatimi cel Meselâ: Marmara denizinin mühim noktası olan (Bozburun) a bir deniz f koymak lâzımdır. Geceleri Marmara larında ansızın fırtınaya tutulacak purların Gemlik limanına veya Bozb cenubuna iltica edebilmeleri için çok elzemdir. Sonra vapurların Arn limanına da uğramaları lâzımdır. 50 olan bir nahiyenin ihmal edilip mü bir vaziyette bırakılması doğru değildi husus burada bir telgraf merkezinin cut olmadığını söyliyorlar. Halbuki, rada bir telgraf merkezi olsaydı geçe neki Marmara - Sevinç hadisesinde telif yerlerden imdada yetişmek kabil caktı. Bu yüzden değil mi idi ki, ha çok geç haber alabilmiştik. Hasılı m bir mevki olan Bozburun'la onun ya şındaki Armutlu limanının bu noksa ikmal edilebilse çok isabet olacak...

Mus

Tefrika numarası: 16

Mahmut Yesari

— Alelâde, gündelik bir çorap olsun... Bir liraya kadar..

Çorap paketini, çantanın, liradan boş kalan gözüne yerleştirmişti. Nuran, yolda, ellerini birbirine vurdu:

— Sabiş, Bostancı'ya gideceğiz.

— «Kamp» a mı?

— Beyhan'ın, Bostancı'da köşkleri vardır, yazları oraya taşınırlar. Çok sevişiriz. Günübirliğine, hatta gece yatısına da gidebiliriz.

— Fakat, Dora'ya haber vermeden olmaz.

— Niçin?

— Turhan Tahir Bey, «Duğlas» a benzediği için...

Nuran, keyifli bir kahkaha kopardı:

— Ayfer'e de haber veririz. Paylaşamazlar artık!.. Ne güleceğiz, ah, ne güleceğiz!..

— 5 —

— Anneanne, aylık ne zaman alınıyor?

— Yakında zannederim.

— Ne vakit?

— Neye sordun, Sabbek?

Ruhsar Hanım, torununun somurtkanlığını görmemek için, gözlüklerini alnının üstüne çıkarmıştı; bulanık bulanık bakıyordu.

Sabbek'in sesi, ekşileşmişti:

— Sormaz mıyım, ya? Giyecek espabım, iskarpinim yok!

— Aylığı alalım da, düşünürüz.

— Neyi düşüneceksiniz?.. Artık bunun düşünmesi filân kaldı mı? Yabanlık iskarpinlerimin ökçeleri çarpıldı, altı da yama tutmuyor, üç kere pençe vurduttum. Yatık ökçe mektep ayakkaplarımla geziyorum! Anneme söylesem, az, gez! Der, cevabını dayatır... Bir lâcivert eteğim, bir de keten bluzum var, hepsi o kadar... Giy onu, çıkar onu... Eş dost, konu komşu, sırtımda onu göre göre bıktılar, usandılar, ben giymeğe usanmadım! Kış değil ki palto, muşamba altında görünmez, diyelim... Yaz geldi, insan arasına çıkmağa utanıyorum... Evde mi kapanıp kalayım?..

— Alacağız, yavrum, üzülme...

— İmtihanlar başladığındanberi bunu dinliye dinliye kulaklarım doldu. Alacağız!.. Alacağız!..

— Elimize para geçer geçmez, ilk, senin espap masrafını ayıracağız.

Genç kız, ellerini arkasında birleştirmiş, omuzlarını kaldırarak acı bir gülüşle alay ediyordu:

— Yaz geçtikten sonra mı?

— Şeytan yok olsun, yok işte... Yoktan var etmek Allaha mahsus.

Sabbek, kollarını şiddetle kavuşturmuş, kaşlarının arası buruşmuştu:

— Fakirsek bilelim!

— İlâhi kızım, görünen köy, kılağuz ister mi? halimiz meydanda...

— Madam ki fakirdik, hayatımızı ona göre tanzim etmeliydik... Beni niye okuttunuz?.. Cahil kalsaydım, bir şey bilmez, görmez, istemezdim! İlk mektebi bitirmek kâfiydi. Senelerce verilen kitap, defter, kalem, espap parasına yazık... Tütüne, şuraya buraya gündeliğe gider, işçilik eder, ekmeğimi kazanırdım... Artık iş işten geçti, amelelik edemem. Beni, büsbütün ayrı bir hayat için yetiştirmiş oldunuz! Lüks değilse bile renkli bir hayat yaşamak isterim!.. Arkadaşlarımın kimi Kolleje, kimi Darülfünuna gidiyorlar. Ben, ellerim böğrümde, şaşırmış duruyorum... Büyük masrafları, kulfetleri unuttum, aklımdan, hayalimden sildim: en küçük, masum heveslerime bile set çekiyor, söyleniyorsunuz! Geçen gün, senin çantandan, bir lirayı, bir tek lirayı aldım, diye, annem kıyametleri koparıdı, açtı ağzını, yumdu gözünü... Kendimi müdafaa etmek, cevap vermek istedim di, hüngün hüngür ağlamağa başaldı... Halbuki asıl ağlıyacak, ağlaması lâzım gelen biri varsa, o da, bendim! Ağlamama bile meydan, fırsat vermiyorsunuz!.. Beni bedbaht etmek için mi okuttunuz?

Ruhsar Hanım, dizinin üstüne koyduğu sigara paketinin kapağını güç açmıştı, elleri titriyor, kâğıdı doğru tutamıyor, tütünler sapır sapır dökülüyordu:

— Bu da mı kabahat oldu, kızım?

Sabbek, hiddetle kolunu savururken yere düşürdüğü mendilini almak için eğilmişti; gözleri ninesinin gözlerine tesadüf etti. İhtiyar kadının feri kaçık göz bebekleri, yanarak kurumuş gibi matlı, burun delikleri de bitkin soluyuşlarla yorgun yorgun oynuyo Sabbek anneannesinin kalp hast nı hatırladı:

— Kabahat değil... Bilâkis feda lık ettiniz... Bunu takdir ediyor Yalnız ben de ne yapayım?...

Ninesi, suçlu suçlu sordu:

— Bir kaç gün daha sabredemez sin? Pek mi acele?

Sabbek, tavrını, sesini tatlılaştı ğa çalışıyordu:

— Anneanne, çok fena bir vaz teyim!

. Ruhsar Hanım, gözlüklerini alnın burnunun üstüne indirdi:

— Nasıl fena vaziyet, Sabbek?

—Çaya gidemiyorum!

— Çay ziyafetine mi?

Sabbek, tiksinen bir eda ile b sola döndürdü:

— Çay ziyafetine mi? Aman ne yağı! Ne âdiiii!..

— Neden çocuğum?

— Mabadi var —

HİKÂYELER

İntikam

- Fransızca'dan -

ıç, hem de pek gençken evlendim. ışında bulunuyordum. Askerliğimi ikten sonra çocukluğumdanberi ğım güzel bir kızla izdivaç ettim. leşme bize hayatın en büyük sa- rini tattırdı. 23 yaşında bulunan lam, talebelik ve askerlik haya- geçirdiği maceralarla kadınları ılar yakından tanımış olsa bile tecrübesiz addolunabilir. Bilhas- anın dimağına şeytan hâkim ol- zaman zevçlik vazifeleri ile telif yecek vaziyetlere düşer. İşte ben hale gelmiştim.

hayatının mes'ut sükûn ve se- ruhumu sıkmağa ve beni meç- tiraslar arkasında koşturmağa hıştı. Bu esnada Klerans'a tesa- mıştim. Bu dul bir kadındı. Eski hakkında malûmata malik de- . Yalnız kaba bir adam olduğu geçinemediklerini biliyordum. ıs iri mavi gözleri, gür sarı saç- şeffaf teni ile beni çıldırttı. On- vvel kimseyi sevmediğimi anla- Bu kadın, ruhumda, karımın u- amadığı cinnet ve ihtiraslar tu- muştu. O da üzerimdeki tesir ve unu biliyordu. Beni seviyor miy- adınların bu husustaki fikrini etle anlamak hiç bir zaman ka- ğildir. Fakat Klerans bende bu tevlit ediyordu. Onunla bir kaç çılgın, amma pek çılgın bir hayat im. Bu acı ve benim için kısa ge- vreyi tanımamış olanlar hayatı kikati ile görmemiş addoluna- r.

caddesinde onun için bir apar- tutmuştum. Her gün işimi bitir- sonra saat altıya doğru ziya- gidiyordum.

ün birinde, mutadım hilâfına öğ- sonra saat ikide oraya gittim. ğümü onun yanında unutmuş- Benim geldiğimi gören kapıcı en- bir vaziyetle önüme geçti:

Madam evde değildir, efendim, şanki yolumu kesmek istiyordu. ararı yok, cevabını verdim.

Hiç bir kimse yok, efendim.

a dinlemiyerek derhal asansöre ı, ve anahtarlarımı cebimden çı- ı. Dördüncü kata yaklaşırken bir ın canlı ve sehhar nağmeleri eni istilâ ediyordu. Bu ahenktar nereden geliyordu? Klerans'ın manından mı? Bundan şüpheye yoktu. Kulağımı kapıya daya- bir müddet dinledikten sonra a açıp içeriye girdim. Kemanı her halde büyük bir san'atkârdı. bana müteveccihti. Beni gör- in mevcudiyetimi hissetti. Kol- kavuşturarak:

Ciddden şayanı takdirsiniz, efen- dehanıza diyecek yok. Fakat me- nizi göstermek için burayı nasıl buyurduğunuzu sorabilir mi-

hul adam nazarlarını indirerek di:

annedersem Mösyö Fresnay ile if ediyorum?

a kendisi efendim. Zaten bana enziyen resmim, işte masanın de duruyor. Ve bu resmin apar- sahibine ait olduğunu her halde sunuz, zannederim.

ffedersiniz. O halde gideyim.

ica ederim, siz kendi evinizdesi- uradan gitmesi lâzım gelen be- Burada sizin daha büyük bir hak âhiyette bulunduğunuzu görüyo-

rken kapıcının bir facia vuku- undan korkarak heyecanla arkamdan baktığını hissettim.

Bir otomobile atlıyarak evime gele- bilmiştim. İnsanın dimağında husule gelen inkirazlar pek müthiş ve elim o- luyor. O kadar büyük asabî bir buhra- na tutulmuştum ki aklımı kaybettiğime hükmetmişlerdi. Bir kaç hafta bir tı- marhanede kaldım ve bunu müteakip seyahate çıktım.

Aylar geçti, sıhhat ve muvazenei ak- liyem tekrar yerini buldu. Hiç bir keder ebedî değildir. Nihayet her günkü işime başladım. Klerans'ı unutmamıştım. Fa- kat o benim için artık bir elem menbaı değildi. Çalışıyordum. Çocuklarımın sıhhati kalbimi dolduruyordu. Kurtul- muştum.

Aradan on sene geçti. Bir gün arka- daşlarımdan biri:

— Zavallı Klerans'ın ne halde oldu- ğunu biliyor musun, dedi.

— Ondan ayrıldığım zaman namına bankaya yatırdığım 400,000 Frank para ile takriben 150 bin frank kıymetinde eşya bırakmıştım. Bu eski eşyaların kıymeti bugün her halde bir kaç misli- ne baliğ oldu. Hepsi bitmiş mi? Onun için bugün yapacak bir şeyim yok. Karım ve üç çocuğum için oldukça mükemmel bir kazancım bulunmakla beraber herkesin başına geldiği gibi harp te benim servetimi mahvetti.

— Fakat, Klerans en elim ihtiyaçlar içinde kıvranmaktadır. Bir tarafı kö- türüm olarak bir hizmetçi odasında aç bir vaziyettedir. Geçen hafta kendi- sine verdiğim yüz mark ile yaşadı. Bunun kendisi için kâfi bir ceza oldu- ğunu kabul etmiyor musun?

— Peki, musikişinas?

— Bu kadar fena olma. Musikişinas onu çoktan terketti. Klerans'a kendisi hakkında seninle görüşeceğimi söyle- dim.

— Rica ederim beni bu işe karıştır- ma.

— Bu kadını biraz teselli ve ona biraz muavenet etmelisin!

Nihayet muvafakat ettim. Klerans'ı görmeğe gittim. Bu mülâkatı müteakip bir iki ay sonra öldü. Bu son zamanın- da ona mümkün olduğu kadar muave- net ettim. Bilhassa ergeç hepimizin ba- şına gelecek olan ebedî seyahatine ait masrafını da ben verdim.

İşte bana yapılan ihanetin intikamı bu suretle oldu.

Nakili
Süleyman Namık

İRTİHAL

Tuccardan Refik Sabri ve İzmir meb'usu Enver Beylerin enişteleri Ana- dolu Demiryolları İzmit hareket müfet- tişi erkâni harp kaymakamlığından mu- tekait Mustafa Nesimi bey dünkü cuma günü irtihal etmiştir. Cenazesi bugün saat on birde Sirkecide istinbota bin- dirilerek Bostancideki makberesine def- nedilecektir. Cenabıhak rahmet eylesin.

ŞEHREMANETİ DARÜLBEDAYİ

Tepebaşı tiyatrosunda
Bu akşam saat 21,30 da

KAFES ARKASINDA

5 perde

Yazan: Müsahipzade Celâl Bey.

Her cumartesi akşamları için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

Karilerimize müjde!

KÜÇÜK İLÂNLARIMIZ

Yeni sene başından itibaren küçük ilânlar kabulüne başlıyoruz

Karilerimize bir hizmet olmak üzere 1930 senesi kânunusanisinden itibaren gazetemizde bir "KÜÇÜK İLÂNLAR" kısmı ayıracağız.

İşçi mi istiyorsunuz? Herhangi bir müessesede iş mi arıyorsunuz? "Cumhuriyet" e bir küçük ilân veriniz. Bu, arzunuzun teminine kâfi gelecektir.

Satılık ev veya yazıhane eşyası, kiralık ve satılık ev, dükkân, mağaza, apartıman, otomobil ve saireniz mi var? veyahut böyle bir şey kiralamak veya satın almak mı istiyorsunuz?

"Cumhuriyet" in "KÜÇÜK İLÂNLAR" ı imdadınıza yetişecektir. Hemen bir ilân veriniz.

"KÜÇÜK İLÂNLAR" biz ve karilerimiz için ticarî bir mahiyette olmıyacaktır.

"KÜÇÜK İLÂNLAR" her sınıf karii buluşturup anlaştıran bir saha olacaktır.

"KÜÇÜK İLÂNLAR" 1 kânunusaniden itibaren 15 kânunusaniye kadar meccanen gazeteye konulacaktır. Bunun için "CUMHURİYET KÜÇÜK İLÂNLAR" memurluğuna müracaat edilmelidir.

"KÜÇÜK İLÂNLAR" azamî beş kelimelik beş satırı geçmemeli ve ticarî şekilde, izdivaç, vefat, nişan, kabilinden ailevî mahiyette olmamalıdır.

15 kânunusaniden sonra "KÜÇÜK İLÂNLAR" dan az bir ücret alınacaktır. Bu şeraiti pek yakında gazetemizde neşredeceğiz.

KÜÇÜK İLÂNLARIMIZI BEKLİYİNİZ!.....

VUKUAT

Hırsızlıklar

Salih Beyin evini soydular

Evvelki gece Yozgat meb'usu Salih B. in Pangaltı'da Halâskârdaki evi meçhul hırsızlar tarafından soyulmuştur. Polis hırsızları aramaktadır.

150 liralık seccade

Mahmutpaşa'da halıcı Mehmet Efendinin dükkânına hırsız girmiş 150 liralık seccade çalıp kaçmıştır.

Cerh vak'aları

Cerh, cerh üstüne

Kumkapı'da Âli bey yokuşunda oturan kahveci İvadis bir kahve parası yüzünden hala zadesi Artin'i geçenlerde yaralamıştı. Aynı husumetten dün gene aralarında kavga çıkmış ve İvadis Artin'i bıçakla bir kaç yerinden yaralamıştır.

Kavgalar

Panurama birahanesinde

Evvelki gece Beyoğlunda Panorama birahanesinde bir arbede olmuş bir kaç şahıs manifatura tüccarı Suphi Efendiyi dövmüşlerdir.

İntiharlar

Tıbbiyelinin intiharı

Askerî Tıbbiye talebesinden Behçet B. in cesedinin denizde bulunduğunu yazmıştık. Behçet B. in cesedi Tıbbı Adliye nakledilmiş, ve fethi meyit ameliyesi yapılmıştır.

Behçet B. in bir genç kızı sevdiği ve bu yüzden intihar ettiği söylenmektedir.

Kaybolanlar

Bir kadın kayboldu

Aksaray'da oturan Emine H. isminde 23 yaşlarında evli ve iki çocuk sahibi bir kadın üç dört gündenberi ortadan kaybolmuştur.

Müteferrik

Sabıkalılarla Polis arasında bir müsademe

Dün geceyarısı Karagümrükte bir sokak arbedesi olmuştur. Sabıkalılardan seyyar manav Kâmil, Şükrü, ve diğer iki sabıkalı Dragmandan geçerken aralarında bir kavga çıkmış, pir parça sonra kavga büyümüş Kâmil tabanca ile Şükrü'ye ateş etmiye başlamıştır. Bu esnada polis devriyeleri kavgacıları ayırmak istemiş fakat sabıkalılar polise de ateş etmiye başlamışlardır. Polis mukabele etmiş ve dakikalarca kurşun teati edildikten sonra Şükrü yaralanmış Kâmil ve arkadaşları yakalanmıştır.

Kadıköy Hasan paşa hilâliahmer dispanseri muayene saatları:

	Saat	
Cumartesi:	11—12	Dr. Mükerrem Emin Bey (Kulak, boğaz, burun)
	2—4	Dr. Ömer Seyfettin Bey (dahiliye)
Pazar:	1—3	Dr. Besim Rifat Bey (dahiliye)
Pazartesi:	1—3	Dr. İsmail Hikmet Bey (kadın, çocuk)
Salı:	2—4	Dr. Ömer Seyfettin Bey (dahiliye)
Çarşamba:	11—12	Dr. Ekrem Emin Bey (dahiliye)
	1—3	Diş tabibi Halit B.
Perşembe:	2—4	Dr. İ. Hikmet Bey (Ebe, kadın, çocuk)
Cuma:	1—4	Dr. Frera ve Ali Riza Bey Ebe Nazlı Hanım

Kadıköy fukaraperver cemiyeti muayenahanesi:

Cumartesi:	11—12	Dr. Rasim Ali Bey (dahiliye)
	2—4	Dr. İsmail Hikmet Bey (Ebe, kadın, çocuk)
Pazar:	2—4	Dr. Şaban Bey (emrazı cildiye)
Pazartesi:	2—4	Dr. Ekrem Emin Bey (dahiliye)
Salı:	1—2	Dr. Halit Bey Diş hastalıkları
Çarşamba:	11—1	Dr. Mükerrem Emin Bey (kulak, boğaz, burun)
Perşembe:	11—1	Dr. İhsan Şükrü Bey (Asabi Hastalıkları)
	3—5	Dr. Bürhanettin B. (göz hastalıkları)

TAHTELBAHİR 44

sesli ve sözlü

Heyecanlı bir filim

Yerli Mallarımızı Tanıyınız

Eskişehir mobilye fabrikası

Bu mobilye fabrikasında marangozluktan ev eşyasına kadar her şey pekâlâ yapılıyor

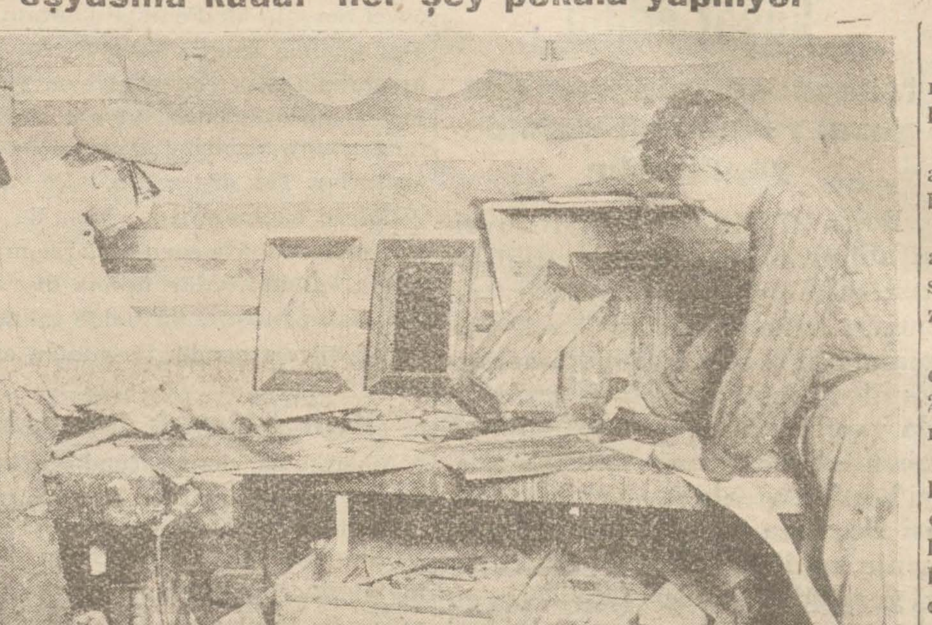

Fabrikada kaplama işleri

İstanbul'da marangozluk çok ilerlemiş bir san'attır. Bunun zımnında olarak mobilyacılık ta yerli âmille, san'atkârların ellerine geçmiş bulunuyor. Yirmi beş sene evvel bizde marangozluk yalnız kaba ve sevimsiz işler yaratan bir san'at idi. Ve ev eşyası meyanında şık, zarif tahta işleri ekseriya Viyana ve Paris'ten celbedilirdi. Yerli san'atkârların rekabeti ve zamanın zevkine uyar mobilyaların dahilde yapılmasını temin edecek ustaların yetişmesi mamulâtımıza ehemmiyetli bir mevki kazandırmışır. Silsilei tetkikatımıza giren Beyazıt'ta Çadırcılar sokağındaki Eskişehir mobilya fabrikası şüphe yok ki binası itibarile çok acınacak bir vaziyettedir. Fakat maksadımız fabrika binası olmayıp sırf yerli işlerimizi yerli mallarımızı halkımıza tanıtmaktan ibaret olduğu için bu fabrikanın işlerinden, işçiliğinden memnuniyetle bahsedebiliriz.

Şimdiye kadar bütün gezdiğimiz fabrikalardaki tetkikimizden anlaşılan bir şey, mühim bir nakise varsa o da maalesef fabrikaların kendilerini memleketimiz halkına tanıtacak hiç bir vasıtaya, hiç bir propagandaya baş vurmamaları keyfiyetidir. Halbuki zamanımızda iyi iş görmek müşteri arttırmak istiyenlerin ilk yapacakları şey fabrikanın neler yaptığını resimlerile gösterecek güzel, nefis bir kataloktur. Ve daha sonra bol reklâm yapmaktır. Yani hulâsası kendini tanıtmaktır. Eğer bir fabrikayı ve onun ne yaptığını bilmiyorsak kabahat bizim değil, fabrikacılarımızındır. Bu ciheti kendilerine halisane hatırlatmayı bir vazife telâkki ediyoruz.

Eskişehir mobilya fabrikasında marangozluğa, ev eşyasına dair hatıra gelebilen ne varsa cümlesi de pekâlâ yapılmaktadır. Fabrika muhtelif tahta san'atları makinelerinden istifade ettiği için iyi ve güzel iş çıkarıyor.

Fabrika sahibini biraz meyus gördüğümüz çin kendisine sebebini sorduk. Bize dedi ki:

— Şu fabrikanın yeri benimdir. Fakat ne yapayım ki bir bankadan ucuz faizle para alıp ta yeni bir şekle koymanın imkânı yok. İçeride 10-15 bin liralık sermaye var. Sigortamız topu topu beş bin liralık... Terakki edemiyoruz. Sebebini izah etmeliyim. Kontra plâk, kaplama, tutgal, çivi, kilit, menteşe, gomalaka hep Avrupa'dan gelir. Ve bunlardan gümrük resmi alınır. Biz kendimize 180 liraya malolan bir gardrobu 200 liraya satıyoruz. Bunun içinde kullandığımız yerli kerestenin kıymeti ancak yirmi liralık kadar bir şeydir. İşçilik parası da gene bu iki yüz liranın içindedir. Fakat biz bu garod için 12 lira muamele vergisi veriyoruz. Şu halde yalnız gayri mamul girip mamul çıkan eşya değil işçilik te muamele vergisine tabi tutulmuş oluyor. Binaenaleyh mala koyduğumuz yüzde on temettüün ki yirmi liradır 12 lirası çıkınca kala kala bize sekiz lira kalıyor. Ve Teşviki sanayi kanunu ile bahşedilen müsaadeler bu yüzden iyi neticeler vermiyor. Halbuki biz ayni zamanda memlekete işçi ve san'atkâr da yetiştiriyoruz. Bizi asıl ızrar edenler devlete vergi vermemek için evlerinde gizli çalışan koltuk marangozu dediğimiz sınıftır. Bunlar mamulâtı hiç bir resim vermeden sattıklarından kendilerile rekabet edemiyoruz.

Hükûmet fabrikalarımızdan muamele vergisini kaldırmış olsa buna göre iş ve elbette işçi de artacak ve fazla işçinin tediye edeceği kazanç vergisi muamele vergisini geçecektir.»

Bu cihet hakkında hükûmetimizin nazarı dikkatini celbederiz. Karilerimize de deriz ki evlerine yaptıracakları dolap, etajer, komodin, büfe, masa gibi eşyayı yerli fabrikalardan alsınlar. Çünkü bu alış verişte iki türlü kazanç vardır.

Spor

Lig maçlarının dünkü neticeleri

Fener, Beykozu 3-0, Beşiktaş ta Zefayı 2-0 mağlûp ettiler

Lig maçları dün havanın soğuk olmasına rağmen kalabalık bir seyirci kitlesi önünde yapılmıştır.

İlk müsabakalar ikinci takımlar arasında cereyan etmiş, öğleden sonra birinci takımlar karşılaşmıştır.

Fenerbahçe - Beykoz ikinci takımları arasında yapılan birinci müsabakayı sıfıra karşı dört sayı ile Fenerliler kazanmışlardır.

Bundan sonra Beşiktaş - Vefa ikincileri karşılaşmış, bu müsabaka da 2-0 Beşiktaşın galibiyeti ile neticelenmiştir.

Birinci takımlar arasındaki müsabakanın birincisi Fener - Beykoz arasında oynanmıştır. Geçen hafta Vefa'ya karşı feci bir şekilde mağlûp olan Beykoz, dün Fenerin karşısında o akibete düşmekten kurtulmuştur.

Fener muhacimleri, Beykoz kalesine ancak üç sayı yapmağa muvaffak olabilmişlerdir. Beykoz müdafaası, bütün akınları durdurmuşlar, sayı yapamamakla beraber fazla sayı da yaptırmamışlardır.

Günün en mühim müsabakası Beşiktaş ile Vefa arasında cereyan etmiştir.

Dünkü nüshamızda işaret etmiş olduğumuz üzere Beşiktaş, ilk kuvvetli rakip ile dün karşılaşmıştır. Her hafta muntazam, temiz ve fennî oyunlarını zevk ile temaşa ettiğimiz Vefalılar, dün Beşiktaşın karşısına zayıf bir kadro ile çıkmışlardı. Beşiktaş, kendisi için bir fırsat olan bu nimetten istifade etmenin yolunu bulamamış, ancak bir tek sayı yaparak galip gelebilmiştir.

Bu müsabaka hararetli, heyecanlı, ayni zamanda temiz bir şekilde oynanmış, oyunun kısmı azamı Beşiktaşın müsbet netice vermiyen hakimiyeti altında geçmiştir.

Beşiktaş muhacimleri, bir kaç sayı fırsatı kaçırmışlar, sayı olacak bir çok hücumlar da Vefa kalecisi Natık'ın çok güzel oyunu sayesinde bir netice vermemiştir. Güzel paslarla kale önüne kadar gelen Beşiktaş muhacimleri, burada manasız hareketlerile bütün akınlarını bozmuşlardır. Mamafi Vefa müdafaası bilhassa Hayri Ragıp çok güzel oynamak suretile iyi bir mevcudiyet göstermiştir.

Beşiktaş, Galatasaray ve Fenere karşı da bu oyunu oynarsa şampiyonluğa şimdiden veda etmelidir.

Marmara'daki facia tahkikatı

[Birinci sahifeden mabait]

lerine atfetmişlerdir. Bunu müteakip Yunan vapuru çarkçısı, vardiyadaki gemicisi ve ikinci kaptanı, Varna ve Hrisis vapuru yolcularından bir kısmının malûmatlarına müracaat edilmiştir.

Şahit olarak dinlenen yolcular kısa kısa ifadeler vermişlerdir.

Kaç kişi boğuldu?

Tahkikat heyetinin yaptığı tetkikata göre Varna vapuru mürettebatından 22 ve transit yolculardan 5 kişi ki cem'an 27 kişinin hanettin, Ticareti Bahriye likaybolduklarıı ve akibetlerinin meçhul olduğu tesbit edilmiştir. Akibetleri meçhul olanlar arasında kadın ve çocuk yoktur.

Kaza nasıl oldu?

Varna vapuru mürettebatından Mihailof kazanın nasıl olduğunu bir muharririmize şöyle anlatmıştır:

«— İki gece evvel İstanbul limanından Pire'ye müteveccihen hareket etmiştik. Sis yoktu, vapur hali tabiide seyrine devam ediyordu. Çanakkale boğazına yaklaşmıştık. Bu esnada vapurda mürettebat arasında bir telâş oldu, tehlike işareti verildi, güverteye çıktığım zaman karanlıkta büyük bir geminin üzerimize doğru sür'atle geldiğini gördük, karşıdaki vapur da tehlike işareti verdi. Bizim vapur ve karşıdan gelen Hrisis vapuru istop emirleri verdiler. Fakat sür'atle gelen vapurları tevkif etmek kabil olmadı.

Bu esnada anî bir tarraka koptu ve Hrisis vapuru üzerimize bindirdi. Bu anî sarsıntı üzerine yolcular ve tayfalar gayri şuurî sağa sola koşuşmağa, feryat ve figana başladılar. Bu esnada vapurumuz ortasından bölünmüş ve içeriye sular hücum etmiye başlamıştı. Bir kaç dakika geçmeden hemen mataforaları [illegible] başladık. İçeriye hücum eden suların sesleri, acı imdat nidaları, matafora gürültüleri arasında kaptan köprüsünden kaptanımızın sert bir sesle verdiği emirleri güçlükle işitebiliyorduk. Bir kaç sandal indirildi, yolcular ve mürettebat kendilerini denize attılar, birinci süvari son dakikaya kadar gemiden ayrılmadı.

Müsademeyi müteakip 15-20 dakika geçmemişti ki vapurumuz suların içinde kayboldu. Vapurun battığı yerde büyük bir anafor hasıl oldu, bu anaforda bir iki sandal devrildi. Hrisis vapurundan da sandal indirildi ve biz bu şekilde kurtulabildik. Diğer yolcular ve tayfalardan bir kısmı da sandallara binmişler, tahta parçalarına sarılmışlardı. Ben artık kendimi kaybetmiştim, sonra ne olduğunu bilmiyorum.»

27 kişinin boğulduğu anlaşılıyor

Akibetleri meçhul olan 27 kişiden dün akşam geç vakte kadar haber alınamamıştır.

Ticareti Bahriye reis muavini Nazif B. yolcuların akibetleri hakkında muharririmize şunları söylemiştir:

«— Deniz üstünde kalan 27 kişi eğer bir sandal içinde olsalardı bu saate kadar Anadolu sahiline çıkmış bulunacaklardı. Anadolu sahilinden böyle bir haber gelmedi. Eğer bunlara bir vapur tesadüf etmiş olsaydı gene kurtuldukları haber alınacaktı. Henüz bir haber almadığımdan 27 kişinin boğulduğu kuvvetle muhtemeldir.

Kazazedeler boğulduğu takdirde şimdi Karayel fırtınası olduğundan cesetleri Anadolu sahilinde bulunacaktır. Cesetlerin çıkması için bir iki gün lâzımdır. Maamafih cesetler haftalarca da deniz üstünde kalabilir.»

Arandılar, kimse bulunamadı

Kazazedeleri aramak üzere evvelki akşam Bulgar vapur kumpanyası hadise mahalline bir romorkör göndermişti. Romorkör Silivri'ye kadar gitmiş sahil civarında ve hadise mahallinde taharriyat yapmıştır. Fakat ne bir kimseye, ne bir cesede ne de bir tahta parçasına veya sandala tesadüf edememiştir. Ticareti Bahriye müdürlüğüne Çanakkale'den ve Anadolu sahilinden de hiç bir haber gelmemiştir. Bu itibarla kazazedelerin boğuldukları ihtimali kuvvetlenmektedir.

Kaptanlar

Yunan vapurunun kaptanları Hrisis vapurunda nezaret altındadır. Tahkikatı iptidaiye ikmal edildikten sonra icap ederse kaptanlar tevkif edilceektir. Bugün heyeti tahkikiye tarafından kaptanların tekrar isticvap edilmeleri ve Yunan birinci süvarisi ile Bulgar üçüncü süvarisinin muvacehe edilmeleri muhtemeldir.

Kazanın sebebi

Heyeti tahkikiye facianın sebebini henüz tayin edememiştir. Yalnız sis olmadığı anlaşılmıştır. Dün ifadeleri alınan yolcular ve mürettebata Yunan ve Bulgar gemileri kaptanlarının sarhoş olup olmadıkları, hadise esnasında ne ile meşgul oldukları sorulmuştur. Henüz ortada kaza için makul ve fennî bir sebep bulunamamıştır. Faciaya kaptanlardan birinin dikkatsizliği ve ihmali sebep olmuştur.

Hrisiste yaralı

Limanımızda bulunan Hrisis vapuru da büyük bir rahne almıştır.

1 ve 2 inciler

Varna vapurunda beş yolcu ve 27 tayfa vardır. Akibetleri meçhul olan mürettebat meyanında birinci ve ikinci kaptanlar da vardır.

Ehli hibre

Heyeti tahkikiye tahkikatı iptidaiyesinin bir iki gün içinde ikmal edecektir. Bunu müteakip mütehassıs zevattan mürekkep bir ehli hibre teşkil edilecektir. Ehli hibre tetkikatı fenniyede bulunacak, şahit dinliyecek, icap ederse kaza mahallinde keşif yapacak ve bir rapor yazarak mahkemeye verecektir.

Bursa mektubu

Bursa Necati Bey kız san'at enstitüsü

Burada şehrin mahallî ihtiyaçlarına uygun san'atlar gösterilecek

Bursa muhabirimizden:

Bursa'da (Necati B.) merhumun ismini taşıyan bir (kız san'at enstitü) sü açılmıştır. Bu müessesenin gayesi de, Ankara ve İzmir'de açılanlar gibi muhitin san'atını; ilmî, mütekâmil ve modern bir çerçeve içinde pişirerek mektebe tahvil etmek olacaktır. Tecrübe için açılan bu müesseselerden Maarif Vekâleti eğer müsbet neticeler elde ederse daha bazı vilâyetlere dahi bunları teşmil edecekmiş.. Çok güzel.. Her halde Maarif Vekâleti'nin istihdaf ettiği millî gayenin kutsiyeti karşısında takdirler ibzal etmiyecek bir kalp tasavvur olunamaz.. Yalnız şu var ki: Evvelce dahi açılmış bulunan bu kabil müesseselerde bir haleti ruhiyenin hâkim olduğuna tesadüf olunurdu. Meselâ: Gerek tedrisatta, gerek san'at hayatında takip edilen yanlış bir yol yüzünden istenilen ve beklenilen hakikî neticeye, çerçevesi belli hedefe asla varılamazdı.. Eğer, yeni açılan bu kıymetli müesseselerimizde dahi o mahallin san'atını, o mahallin ihtiyacını dikkate almıyan bir tedris sistemi hâkim olursa, çok tabiidir ki, evvelkilerine nasip olan akibet; bu yenileri için de aynen mukadder olabilir.. Çünkü bir mahallin istihsalâtına ve o mahallin ihtiyacatına tetabuk etmiyen san'atları öğretmeye kalkışan müesseselerden bir faide beklenmiyeceği aşikârdır.

Dün, Bursa'daki san'at enstitüsünü gezdim. Henüz yeni açılan bir mektep olmakla beraber kıymetli ve çalışkan ellerin, bu yeniliği hissettirmiyecek derecede varlık göstermiş olduklarına şahit oldum.

Mektep beş sınıflıdır. Yalnız bu sene için iki sınıf açılmış ve yüze yakın talebe kaydolunmuştur. Talebenin ekserisi buralıdır. Şimdilik talebe kısmen nazariyatle, kısmen de el işleri, nakış işleri gibi tezyinî sanayile iştigal edilmektedir. Müdür Tevfik B. Avrupa'dan bazı mütehassısların geleceğini söyliyor. Asıl tedris hayatında o zaman mütekâmil ve mütemadî bir faaliyetin başlamış bulunacağını ilâve ediyor.

Bize kalırsa, bu mektepte, daha ziyade Bursa ipekçiliğinin muhtelif şuabatına uyan Bursa havluculuğu ile diğer mahallî sanayie az çok temas eden san'atların mezcedilmiş bir halitasını hâkim kılmak çok müsbet ve çok müsmir neticeler elde etmek için adeta elzemdir.

Bursa otobüsleri

Bursa ile kaplıcalar diyarı olan (Çekirge) arasındaki yolcu nakliyatını bir seneden beri bazı otobüsler temin ediyor. Bunların arasında renk renk otobüsler görüldüğü gibi, çeşit çeşit isim taşıyanları da vardır. Hatta (Şehir otobüsleri şirketi) (Halk otobüsleri şirketi) diye muhtelif şirketlere mensup otobüsler dahi mevcuttur. Dikkat ettim. Bidayette bu işe yalnız bir şirket atılmıştı. O zaman seferler muntazamdı. Gece yarısına kadar her hangi bir saatte Çekirge'ye gitmek istiyenler otobüs bulabiliyorlardı. Fakat son günlerde akşamdan sonra otobüs bulmak imkânsız hükmüne girmiş ve bu seferler tamamen lâğvedilmiştir. Sebebini tahkik ettim. Önce işe başlamış olan şirket belediyeden tramvay yapılıncıya kadar muvakkat bir imtiyaz istemiş.. Belediye de, gayet tabiî olarak, bu şirkete cevap vermiş:

(Halk rekabetten istifade eder. Böyle bir imtiyaz vermeyiz!) Demiştir.

Ve bunun üzerine o şirket te gece seferlerini tatil etmek mecburiyetinde kalmıştır. İyi ama; halk bundan istifade değil bilâkis maddeten zarar etmiş oluyor. Meselâ geç vakit işini bitirip Çekirge'ye gitmek istiyenler; ya bir lira araba, otomobil parası vermek veya; yaya olarak Çekirge'ye gitmek mecburiyetinde kalıyor. Binaenaleyh zaten (10) kuruştan dun bir fiatla nakliyatı temin edecek kabadayı bir otobüs şirketi bulunmıyacağına göre böyle bir imtiyaz verildiği takdirde hem otobüslerin hepsi bir şirket halinde çalışmıya mecbur kalacak hem de halk istediği zaman Çekirge'ye işliyen bir otobüs bulabilecek demektir. Böyle bir imtiyaz verilmediği takdirde ise, halkın hizmeti tam olarak görülmiyecek, ayni zamanda otobüsler hurda bir hale girmekte devam edecektir. Zira: Rekabet karşısında hiç bir otobüsün, hiç bir şirketin bu işte dikiş tutturacağı zannedilmiyor.

Bilhassa arabaları halkın istirahatini nazarı dikkate alarak tamir ve tecdit edileceği ümit bile olunmuyor.. Onun için her hangi bir şirkete olursa olsun hususî bir imtiyaz verilmek adeta, günün bir ihtiyacı şekline girmiş bulunuyor. Esasen tramvay şirketine de böyle bir otobüs nakliyatı imtiyazı verilmemiş olduğu cihetle bu iş için hukukî bir mahzur dahi olmasa gerektir.

Musa

Cumhuriyet Halk sütunu

[Her karilmizin vazih imzalı şikâyet ve müracaatı bu sütunda mutlaka mevzuu bahs olur. Ancak mektuplar geldiği tarihe nazaran sıraya tabi tutulur. Mektupların mutlâka kısa olması ve kâğıdın yalnız bir tarafına yazılması lâzımdır.]

Bir malûl gazi diyor ki:

Zabit ve nefer harp malûllerinin ve bilûmum şehit yetimlerinin ellerindeki senedi resmilerle derhal mensup oldukları askerlik şubelerine müracaatla isimlerini kaydü tesbit ettirmeleri tebliğ olunmuştu.

Bugün aradan iki ay geçtiği halde muhassas meblâğın tevziine ait henüz bir söz işidilmedi.

Nihayetsiz bir intizar içinde bulunuyoruz. İkide birde gazetelerde yazılan ümit verici bir kaç satırdan, in'ikat eden kongrelerden, yapılan tatlı vaitlerden sonra hudutsuz bir intizar gelmesi hepimizi öyle bir yese düşürdü ki...

Bugün malûller sefil ve muavenete çok muhtaç bir haldedir!. Hemen ekseriyetin maaş cüzdanları bir takım ağır şeraitle sarraflar elindedir..

Binaenaleyh bu paranın kış esnasında dağıtılması malûlleri ihya edeceğinden makamı aidinin nazarı dikkatini celbederim.

Malûl mütekait yüzbaşı
Mustafa

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362.

Şube acentası: Mahmudiye hanı altında İstanbul 2740.

Bozcaada postası

(GELİBOLU) vapuru 28 kânunuevvel cumartesi 17 de idare rıhtımından hareketle Gelibolu, Lâpseki, Çanakkale, İmroz, Bozcaada'ya gidecek ve Çanakkale, Lâpseki, Gelibolu'ya uğrıyarak gelecektir.

Antalya Postası

(İNEBOLU) vapuru 29 kânunuevvel pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalya'ya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Andifli, Kalkan, Şakız, Çanakale, Gelibolu'ya uğrıyarak gelecektir.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

(KARADENİZ) vapuru 30 kânunuevvel pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya gidecek ve dönüşte pazar iskelesiyle Rize, Sürmene, Trabzon, Görele, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağ'a uğrıyarak gelecektir.

Mudanya postası

Cuma, pazar, salı, çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI

Seri, lüks Karadeniz postası

Bülent vapuru 29 kânunuevvel **PAZAR** günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize)ye azimet ve ayni iskelelerle Görele ve Ünye'ye uğrıyarak avdet edecektir.

Müracaat Mahalli: İstanbul Meymenet Hanı altındaki yazıhane Telefon: İstanbul 1154

Dikkat! Her hafta pazar

Piyanko müdürlüğünden:

1930 senesi piyanko müdürlüğü ihtiyacı olan kırtasiye ve zarfların pazarlık suretile münakasası icra edileceğinden münakasaya iştirak edeceklerin 28-12-929 cumartesi günü pey akçelerile birlikte müdürlükte müteşekkil tayyare cemiyeti mubayaat komisyonuna müracaatları.

ACELE SATILIK HANE

Fatihte İskenderpaşa mahallesinde değnekçi Reşit sokağında ve Fatih tramvay istasyonuna üç dakikalık mesafede iki oda ve zemin katında yemek odası mutfak elektrik kuyu ve yüz elli arşın miktarında bahçeli 6 numaralı hane satılıktır. Talip olanların Hasan Halife mahallesinde muhtar sokağında 4 numaralı hanede Zekeriya Beye müracaatları.

EHVEN FAiZLE

Halı, mücevher, kıymetli eşya mukabili para verilir. Galatada Havyar han eski Borsa No 9

Bank Franko - Azyatk

ANONİM ŞİRKETİ

Sermayes: Frank 25,000,000

İdarei merkeziye: Paris, Rue Boudreau No 9

Şubesi:
İstanbul. Galata Voyvoda sokağı No 102
Telgraf adresi: Frazia Bank
Telefon: Beyoğlu 1421-2-3
Posta kutusu: Galata No 376

HARBIN MUKDEN

Her nevi Banka muamelâti Hesabi cari küşadı- Ve vadeli vadesiz depozito-Tasarruf sandığı - Esham ve tahvilât, ve ecnebi parası alım satımı - İskonto - Tahsilât- İtibar mektupları-Emtia ve tahvilât üzerine avans - Ecneb şehirlerde vilât küşadı - Eshm ve Tahkredi muhafazası.

ADEMİ İKTİDAR ve Bel Gevşekliğine

En müessir deva Seroin haplarıdır. Deposu İstanbul Sirkecide İskenderiye oteli ittisalinde Ali Riza eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde ecza depolarında ve Irgat pazarındaki eczanede bulunur.

Büyük Tayyare Piyangosu

YEDİNCİ TERTİP

6. inci keşide: 11 Kânunusani 1930

Büyük ikramiye: 200,000 Liradır

Ayrıca:

50,000
40,000
30,000
20,000
15,000
10,000 Liralık ikramiyeler ve
100,000 „ bir mükâfat

Adana vilâyeti daimî encümeninden:

40707 lira 43 kuruş bedeli keşifli Adana - Karaisalı kazası arasında ve Adanaya 14 kilometro mesafede Çkıt nehri üzerinde evvelce beş ayağı yapılmış olan köprünün bakiyei inşaatı 930 senesi kânunusaninin 8 inci çarşamba günü tam saat 11 de hükûmetin en üst salonundaki saatin ayarı muteberdir.

Encümeni Vilâyet huzurunda ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Talip olanların daha evvel şeraiti münakasayı anlamak üzere Encümeni Vilâyete veya Başmühendisliğe müracaat ve ihale günü de tarifatı kanuniye dairesinde teminat ve teklif mektuplarını Encümeni Vilâyete ita eylemeleri ilân olunur.

Bursa Vilâyeti Nafıa başmühendisliğinden:

9466 lira 20 kuruş keşif bedelli Bursa-Gemlik yolunun 1+290 kilometresinden 4+165 kilometresine kadar olan kısmın tamiri, keşifnamesinde yazılı şerait dairesinde 16-1-930 perşembe günü saat 16 ya kadar kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Taliplerin, şartname ve keşifnamesini görmek üzere tatil günlerinden maada her gün Nafıa dairesine ve ihale günü de, münakasa kanunundaki tarifat veçhile Vilâyet Encümenine müracaatları.

Mektep inşaatı münakasası

Maarif Vekâletinden:

Balıkesir'de inşa edilecek olan erkek muallim mektebi şeraiti atiye dairesinde kapalı zarf usulile 12 kânunusani 930 tarihine kadar münakasaya vazolunmuştur.

1 — Müzayede ve münakasa kanununa tevfikan tanzim olunacak teklif mektupları 12-1-930 pazar günü saat 15 te Ankara'da Maarif Vekâleti inşaat komisyonunda açılacak ve en az fiyat teklif eden müesseseye Vekâletin tasdikine talikan ihale olunacaktır.

2 — Tekliflerde mukabil şerait dermeyan edilemez.

3 — Talip olanların fazla tafsilât ve izahat ile pilân ve şartnamei fennileri ile münakasa şartnamesini almak üzere ehliyeti fenniyelerini müş'ir musaddak vesikalarile beraber her gün Maarif Vekâleti inşaat dairesine müracaatları ilân olunur.

Tabip aranıyor

Tahlisiye Umum müdürlüğünden:

Anadolu Tahlisiye mıntakasının 80 lira ücretli Tababeti münhaldir. Tabibin ikameti için Anadolu Fenerinde bir hane tahsis edilmiştir.

Talip olanların 2 kânunsani 930 tarihine kadar vesaiki lâzimeyi müstashiben Galata rıhtımında Maritim hanındaki merkezi idareye müracaatları ilân olunur.

Satılık eşya

Emniyet Sandığı Müdiriyetinden:

Sandıkta mevcut ikamete elverişli bir adet kulube ile demir ve saç ve doğrama bölmeler ve camlar ve saire ufak tefek bazı eşya kânunuevvelin 30 uncu pazartesi günü bilmüzayede satılacağından istiyenlerin Sandık idaresine ve görmek için hergün Levazım memurluğuna gelmeleri.

Satılık kalorifer kazanı

Emniyet Sandığı Müdiriyetinden:

Sandıkta mevcut ve aksamı tamam bir adet Kalorifer kazanı kânunuevvelin 30 uncu pazartesi günü bilmüzayede satılacağından istiyenlerin Sandık idaresine ve görmek için hergün Levazım memurluğuna gelmeleri.

Ankara erkek lisesi müdürlüğünden:

Ankara erkek lisesinde bir ingilzce muallimligi münhaldir. Maaşı "37,5" tutarı "120" liradır. Yüksek tahsili olmak ve lisanı hakkile bilmek şarttır. Talıplerin on güne kadar bizzat veya mektupla muracaatları.

Üç ayda Biçki ve Dikiş

1 Teşrinievvelde devama başlıyan talebenin dersleri hitam bulmuş 1 K. sani 930 tarihinden itibaren yeniden derse başlamak üzere şimdiden talebe kayt edilmekte bulunmuştur. Talebeye çamaşır takımları tualetler, mantolar, tayyörler, erkek elbiseleri, palto, pardesü ve saire ögredilir. Derslerimiz en son ve kolay usul üzerine olup hiç biçki ve dikiş bilmiyenler az zamanda biçip dikmeye başlar, dersler üç ayda hitam bulur. Sene nihayetinde umum talebeye Maariften musaddak şahadetname verilir.

Ders günleri Pazartesinden Çarşambaya kadar dört gündür. Bugünlerde kayt yapılır. Yeşilköyde Halkalı caddesinde 34 numarada BİÇKİ ve EİKİŞ dersanesi müdiriyeti.

ASRÎ LİSANLARI BERLİTZ

Mektebinde öğreniniz

BERLİTZ usulü tedris eden, dünyada mevc[ut] 450 mektep bu usulün mükemmeliyetini gösteri[r] Türkçe, Fransızca, İngilizce ve Sa... lisanlar[ı]

Hususî ve umumî dersler

TECRÜBE DERSİ MECCANENDİR

İstanbul: Beyoğlu 356 İstiklâl caddesi-Ankara Taş Han

NEZLE - öKSüRü[K]

BRONŞİT - BUĞAZ NEZL[E]

için hakikî

GUDRON GÜYO

İçiniz, bütün müstahzeratı üzeri menekşe, yeşil ve kirmızı renkli ketlerinde (Maison FRERE Paris Jacob No. 19) adresi yazılıdır.

Bakırköy Barut fabrikalarında Askerî fabrika Satınalma komisyonundan:

§ Muhtelif miktarda yüz on bir kalem ecza, alât ve levazımı hiye mubayaası münakasaya konulmuştur. İhalesi 22-1-930 çarşa[mba] günü saat 14 te icra kılınacaktır. İtaya talip olanların teminatla yevmi mezkûrda komisyonumuza müracaatları.

0,3 mm. kalınlığında 5300 kilo çinko mubayaası münakasaya k[onul]muştur. İhalesi 22/1/930 çarşamba günü saat 13 te icra kılınac[aktır]. İtaya talip olanların teminatlariyle mezkûr gün ve saatte komisyonumuza müracaatları.

Operatör HALİL SEZAİ

Basur memeleri, Fistül ve sıracaları

ameliyatlı ameliyatsız elektrikle tedavi ve bilcümle ameliyatı i[cra] eder, saat 1-7 Divanyolu Acı Hamam No 20

İstanbul Ziraat bankasından

Sene başı muamelâtiyle iştiğal edileceğinden 1 kâ. sani 930 çarş[amba] günü yalnız Defterdarlık ve muhasebei hususiye gişeleri açık, diğ[erleri] temamen kapalı bulunacaktır.

FOTO S. SÜREYYA

Her nevi Artistik fotoğraflar Ağrandizmanlar.

Aile, düğün, balo ve talebe grupları için fotografçı gönderilir. Her nevi amatör işleri ve vesika sür'atle yapılır, Amatör ağrandizmanları gayet cüz,î bir fiatle ihzar olunur. Mektepliler için fiatlarda tenzilât yapılır. Taşra siparişleri sür'atle gönderilir.

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 509

Beynelmilel Saint-Nazar ve Floransa sergilerinin altın madalyalarını haizdir.

Dr. Osman Şerafe[ttin]

Emrazı sariye mütehassıs[ı] "Tifo, Firengi, Malarya, Ve[rem] Kanlı basur gibi Sarî has[talık]ların tedavisi ve bu hastalık laburatuar ve rontken mu[ayene]natı icra edilir. Cumadan [maada] hergün bir buçuktan Gığ[er] nuruosmaniye caddesi 19 te[lefon] istanbul 893

PERTEV MÜSTAHZARI

PERTEV Şurubu
PERTEV Briyantin
PERTEV Kolonyası
PERTEV Pudrası

FABRİKASI
İstanbul Çenberli Taş

Doktor A. kutiel

Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşekliği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekçi fırını sırasında 34.

HARP MALÛLLERİNİN

Ziraat Bankasındaki paranın tevzii için bir defter talep edildiğinden İSTANAUL cihetindeki malûller 28-3 Üsküdar Kadıköy 3-8, Beyoğlu ve Boğaziçi 9-15 kânunlarda senedi resmî maaş cüzdan numaraları ve 2 fotografla cemiyete müracaat etmeleri.

MÜZMİN YARALA[R]

YANIKLAR. İNTANLI ÇIBANLARDA SİKATRİN

(merhemi ... Bilûmum eczanelerde)

İsmail Hakk[ı]

Sultan Hamam, Yenica[mi] caddesi No 35

Her nevi fennî gözlü[kler] ZAİS ve kristal taşlar, [dür]binler, pertevsiz ve dere[ce]... sun'î gözler, saat ve kor[don]ların envaı, çalgı kirişle[ri] saire.

Toptan ve perake[nde]

KOLUMBiA PAZARI

Sirkeci Hamidiye caddesi numara 47 Tel. İst. 435

ViVA-TONAL KOLUMBiA

gramofonlarının ve yeni

KOLUMBİA PLÂKLARININ

umumî deposu

Yılbaşı münasebetile yeni mevrudat

DEKA GRAMOFONLARININ

muhtelif çeşitleri

VERESİYE SATIŞ VE TEDİYATTA TESHİLÂT

Hediyelik güzel gümuş takımları, mücevherat, altın saatler ve erkek ve kadınlara mahsus r nevi saatler.

Cafer Fahri
Beyin kitapları

	kuruş
i Tavukçuluk	200
ve salon köpekleri	50
i beslemek usulü	50
uklara çok yumurt-	
ak için ne yedir-	
?	10

Tevzi merkezi :
Çiftçi Kütüphanesi

sket üzümünden hususî su- ette imal edilen kırmızı kordonlu

nkara rakısı

ar gazinolarla lüks bakkal- bulunur

Dr. hsan Sami
Öksürük şurubu

ksürük ve nefes darlığı için tesirli ilâçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi
No. 189

ezacı isteniyor

aradeniz sahilinde havası l hayatı ucuz mühim bir rdeki bir eczane için dip- lı veya diplomasız bir muavini aranıyor. Bahçe da Mazon ve Boton ecza osuna.

Hayatı zehirliyen, nesli mahveden
Belsoğukluğu
ve
FRENGİ den
korunmak için
Protejin
istimal ediniz
yakında çıkıyor

bir ticarethaneye elzem e âlemşümul şöhrete malik kinenin satışı için gayyur erakendeci mağazalarında iş

PLASYE

r. Taliplerin İstanbul 145 sta kutusuna tahriren mü- arı.

EPSİNDEN
ÜSTÜN

İDEAL
NSERVALARIDIR

TAKSİTLE

Haftada 1 lira

Tiftik Paltolar Krem Trençkot Fantazi kostümler	Blö Pardesüler İngiliz Muşambalar Süet Mantolar	Kostüm Tayorlar Viyana Çocuk Kostüm ve Pal oları

ve her nevi İngiliz kumaşlarından ısmarlama ve hazır. İstanbul Eminönü 15-16
Karakaş Elbise Mağazası Bu ilânı kesip müracaat ediniz..

RADYODA BÜYÜK İNKILÂP

FİLİPS RADYO

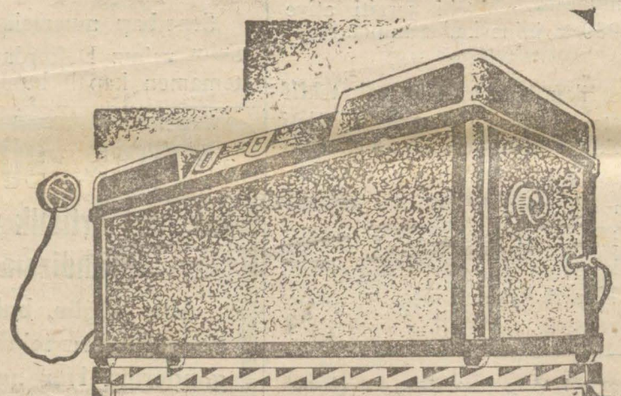

FİLİPS RADYO

dünyanın en basit en mükemmel radyo cihazıdır. Artık akümülâtör, anod bataryası ve saireye lüzum kalmamıştır. Bir elektrik ütüsü gibi bu radyonun fişini cereyan prizine koyduğunuz zaman bütün dünya konserlerini dinlersiniz.

Philips Radio

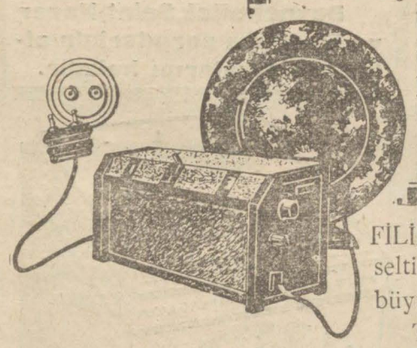

FİLİPS RADYO cihazları Londra seltiz telefon meşherinde en büyük mükâfat kazanmışlardır.
Türkiye umumî vekilleri

HELİOS MÜESSESATI

Galata Voyvoda-Hezaren sokak, Posta kutusu 400 Satış mahalleri:

MAKS FRIEDMANN, Beyoğlu, Tünel başında.
KILIÇÇI ZADE BEDRİ, İstanbul, Hamidiye caddesi No. 51.
AMERİKAN MAĞAZASI, İstanbul Rizapaşa yokuşu No. 54.
ŞİŞMANYAN ve BASMACIYAN, Çarşıkapı No. 93 - 95 (tramvay istasyonu).
MAKS TAUBER, Şişane karakol, Abuaf han altında.

Baro Riyasetinden:

AVUKAT BEYLERE

7 kânunuevvel 929 tarihinde vaki olan heyeti umumiye içtimaının mezkûr içtimaa ait ruznameye devam edilmesi için 28 kânunuevvel 929 cumartesi günü saat 15 e talik edilmiştir. Yevm ve saati mezkûrda rüfekanın baroyu teşrifleri rica olunur.

Edirne kız muallim mektebi

Satın alma komisyonundan :

Mektebimiz talebesi için nümunesi vechile 700 metre lâcivert yerli kumaş ile 700 metre saten 10-12-929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle alenî münakasaya konulmuştur. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün mektep idaresine müracatları ve ihale günü olan 30-12-929 pazartesi günü saat 15 te mektepte müteşekkil komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.

AZİZ ÇİFÇİ KARDEŞLERİMİZE:

MACAR ZİRAAT MAKİNELERİ FABRİKASI

HOFHERR SCHRANTZ CLAYTON SHUTTLEVVORTH
ANONİM ŞİRKFTİ TÜRKİYE MERKEZ ŞUBESİ
İstanbul Sirkeci, Ankara caddesi No. 17-24 Telgraf adresi: İstanbul Hoferton

Mamulâtımız: Zürraın her türlü ihtiyaç ve nevakısını ikmal ettiğinden Türkiyede hemen her çiftçi bizim pulluğumuzla sürer.

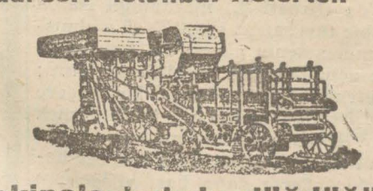

Bizim traktörümüzü kullanır ve bizim harman makinelerimizde döğdüğü zahiresini gene bizim değirmenlerimizde öğütür.

Yapılacak her türlü kolaylığı müşterilerimize yapmaktayız

Satışlarımızda diğer müesseselerin gösteremiyeceği fedakârlığı ancak biz yapabiliriz.

UZUN VADELERLE SATIŞ—FİATLAR REKABET KABUL ETMEZ DERECEDE UCUZDUR.

Büyük yedek dairemiz size en müşkül zamanınızda istediğiniz parçayı derhal gönderir. Müşterilerimize arzu ettikleri dakikada mütehassıs, makinistler göndeririz.

Kendi menfaatiniz için bilûmum şube ve acentalarımıza müracaat ediniz. Oralardan tafsilât ve malûmat alınız. Makinelerimizi yakından görüp anlayınız. Katöloğ isteyip okuyunuz.

Şubelerimiz: Adana, Adapazarı, İzmir, Bandırma, Uşşak.

Türkiyenin hemen her şehrinde acentamız vardır.

Altı silindirli Chevrolet

rahat, geniş, kuvvetli
ve aynı zamanda idarelidir.

Eskisinden daha uzun bir kaide üzerine uzun ve alçak karoseriler... Arabayı saatte 100 kilometrodan fazla sür'ate isal eden altı silindirli kuvvetli bir motör... Sizin ve aileniz için kâfi derecede geniş yer... Kolay idare... Ve iktisadi.. İşte yeni "Chevrolet,,nin başlıca hussusiyet ve meziyetleri.

İşbu tekemmülâta rağmen General Motors, bu mükemmel arabayı alelâde *"dört,, silindirli fiatına satmağa muvaffak oluyor.*

Lüks bir araba idare etmek arzularına rağmen yüksek ve pahalı bir fiat verememek vaz'iyetinde bulunanlar için bugün otomobilcilik hevesi daha az bir masrafla tatmini kabil olmaktadır.

Dört senelik tetkikatın ve ciddi tecarubun mahsulü olarak tatbik edilen bu tamamen yeni motörü; "üçüncü,, viteste kalmak ve kalabalık yollarda - vites değiştirmek lüzumu hasıl oldukça - 5 kilometroya kadar yavaşlamak ve sonra bir kaç saniye zarfında birden ileriye atılarak saatte 50 - 60 kilometroya çıkabilmek için muktezi kuvveti inkişaf ettirir.

Daha uzun bir kaide üzerine müstenit Fisher'in yeni karoserileri arabaya daha şık ve cazip hutut vermektedir. Fenerleriyle mesnetlerinin krom kaplamaları, onları kirlenmekten men'eder. Döşemelertyle garnitürlerine yapılan tekemmülât dacalibi dikkattir.

Acentalar; Chevrolet'nio imaliyesinde veya aksamında zuhuru muhtemel kusurlarına karşı bir sene müddetle General Motor'sun teminatı hakkında size izahat vereceklir.

CHEVROLET

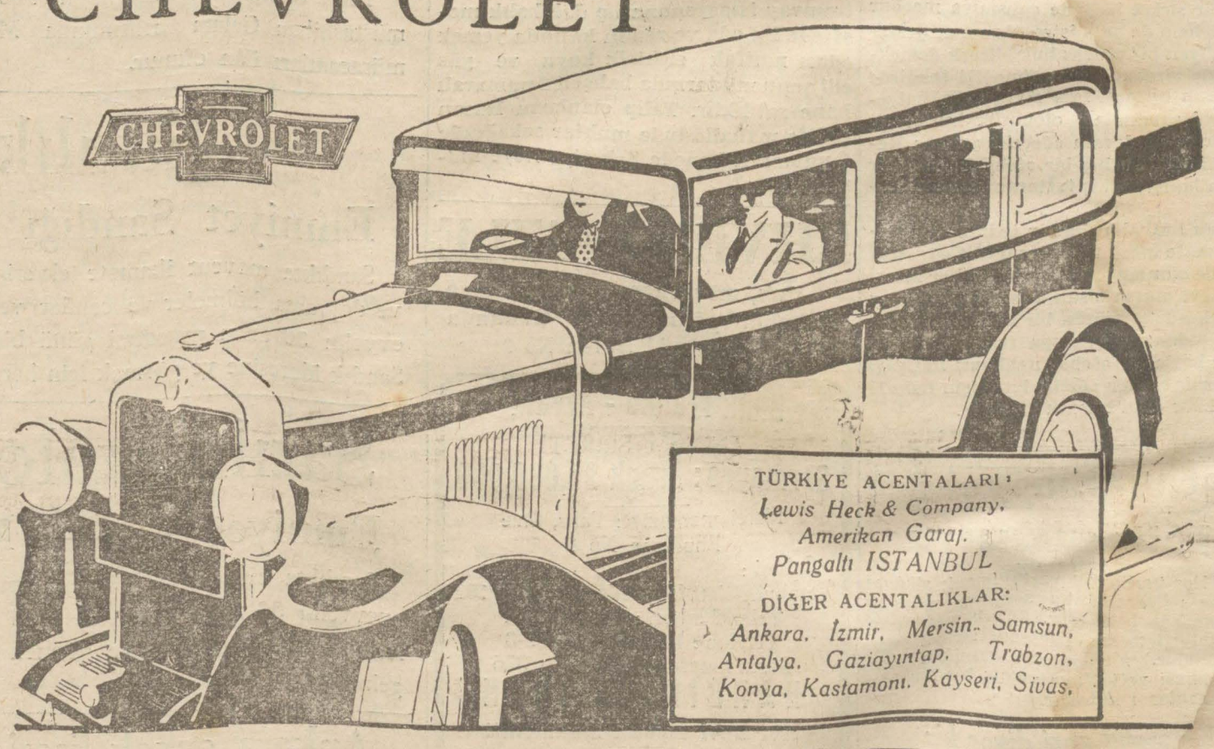

TÜRKİYE ACENTALARI:
Lewis Heck & Company.
Amerikan Garaj.
Pangaltı ISTANBUL
DİĞER ACENTALIKLAR:
Ankara. İzmir. Mersin. Samsun, Antalya. Gaziayıntap. Trabzon, Konya. Kastamoni. Kayseri. Sivas.

Trabzon belediyesinden:

Trabzon'da Değirmendere'de vakı natamam mezbahanın 16663 lira 77 kuruş bedeli keşifli fennî şekilde ikmali inşası kapalı zarf usulile 5-1-930 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te ihale edilmek üzere münakasaya vazedilmistir. Şartname örnekleri Trabzon belediye mühendisliğinden alınacaktır. Taliplerin ve daha fazla izahat almak istiyenlerin yevmi ihaleye kadar mezkûr mühendisliğe ve yevmi ihalede belediye meclisine müracaatları ilân olunur.

Karaağaç Müessesatından:

Karaağaç buz fabrikasının tevsii mukarrerdir. Teklifatta bulunmak isteyenlerin müessese kâtibi umumiliğine müracaatla olbaptaki şartnameyi beş lira mukabilinde ahzeylemeleri ve 9 kânunusani 930 tarihine kadar tekliflerini tevdi eylemeleri.

MEM

Yumuşaklığı ve dayanıklığı ile cihanşümul bir şöhreti haiz Tıraş bıçağıdır.

Her yerde satılır

BAKÜS RAKISI

Mes'ul Müdür: M. Agâh